

ELÄKETURVAKESKUS
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Osasto/käsittelijä Avdelning/handläggare

VA/PO/pm

YLEISKIRJE

24/87

Päivämäärä Datum

15.9.1987

Työeläkelaitoksille

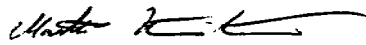
VASTUUNJAOSSA HYVITETTÄVIEN ELÄKEMENOJEN MÄÄRÄÄMINEN

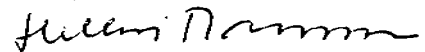
Hyvitettävien eläkkeiden määräämisestä ovat ohjeet sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamissa vastuunjakoperusteissa. Viimeksi vahvistetut vastuunjakoperusteet on lähetetty eläkelaitoksille Eläketurvakeskuksen yleiskirjeen n:o 56/85 liitteenä ja niihin vahvistetut muutokset yleiskirjeiden 2/87 ja 14/87 liitteinä. Lisäksi Eläketurvakeskus on antanut vastuunjakoperusteiden soveltamisohjeita ja esimerkkejä hyvitettävien eläkkeiden määräämisestä yleiskirjeessään n:o 13/83. Eläketurvakeskus antaa oheisena uudet vastaavat soveltamisohjeet ja esimerkit.

Ohjeissa ja esimerkeissä on otettu huomioon TaEL:n ja osa-aikaeläkkeen sekä virheellisen vakuuttamisen oikaisun vaikutus vastuunjakoon.

Liitteessä 1 olevia normeerauskertoimia käytetään 1.1.1987 alkaen. Aikaisemmat normeerauskertoimet on annettu Eläketurvakeskuksen yleiskirjeen 13/83 liitteessä.

ELÄKETURVAKESKUS

Martti Hännikäinen

Hillevi Mannonen

LIITTEET

Vanhuuseläkkeen rahastoidun osan normeerauskertoimet
1.1.1987 alkaen
Esimerkkejä

Postiosoite Postadress

PL 11 00521 HELSINKI
PB 11 00521 HELSINGFORS

Käyntiosoite Besöksadress

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Semaforbron 7 00520 HELSINGFORS

Puhelin Telefon

(90) 1511

Pankkitiliit Bankkonton

KOP 142610-4301
SYP 229838-581
SKOP 400031-1235

SHOP 572333-161
STS 710108-8117
PSP 5041-6

VA/PO/pm

15.9.1987

HYVITETTÄVIEN ELÄKKEIDEN MÄÄRÄÄMINEN

1

Yleistä

Vastuunjakoperusteiden mukaan hyvitetävät eläkkeet jaetaan viiteen osaan E_v^a , E_v^b , E_v^c , E_v^d ja E_v^e . Näistä osiin E_v^a , E_v^b ja E_v^c kuuluu vain YEL:n, LEL:n ja TaEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvia eläkkeitä, osaan E_v^d vain YEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvia eläkkeitä ja osaan E_v^e sekä TEL:n, LEL:n ja TaEL:n alaisiin työsuhteisiin että YEL:n ja MYEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvia eläkkeitä.

Osien E_v^a , E_v^b , E_v^d ja E_v^e selvittely tapahtuu vastuunjakoperusteiden osan I mukaisesti ja osan E_v^c selvittely vastuunjakoperusteiden osan II mukaisesti.

Seuraavassa selvitetään eräitä vastuunjakoperusteiden soveltamisen yhteydessä esiin tulleita tapauksia, jotka liittyvät eläkekulujen jakamiseen jonkin edellä mainitun hyvitetävien eläkkeiden osan ja eläkelaitoksen itsensä vastuulla olevan osan kesken. Määrättyjen laitosten vastuulla olevien eläkkeiden osien yhteismäärää kutsutaan rahastoiduksi osaksi. Eläkkeiden loppuosa on laitosten kesken yhteisesti kustannettavaa osaa.

2

Maksetut eläkkeet

Kalenterivuodelta toimitettava vastuunjako koskee sellaisia eläkkeitä, joissa seuraavat kohdat ovat voimassa:

- eläkettä on maksettu ennen vuoden loppua,
- eläkkeestä on annettu päätös ennen vuoden loppua,
- eläke kohdistuu ko. vuoteen tai sitä aikaisempaan aikaan (tämä ei koske kerta- ja pääoma-arvosuorituksia) ja
- eläkejärjestely, johon eläke perustuu, on rekisteröity Eläketurvakeskuksessa.

Eläkelaitoksen tilinpäätöksessä varattuja eläke-eriä ei siis oteta huomioon ko. vuodelta toimitettavassa vastuunjaossa.

Vastuunjako koskee myös sairausvakuutusrahastolle maksettuja eläkkeitä.

VA/PO/pm

15.9.1987

3

Eläkkeen myöntänyt eläkelaitos

Eläkkeen myöntänyt eläkelaitos vastaa omalla vastuulla olevasta eläkemenosta sekä perii, ellei Eläketurvakeskuksen suostumuksella ole muuta sopinut, maksamansa toisen eläkelaitoksen vastuulla olevat eläkkeiden osat asianomaiselta laitokselta Eläketurvakeskuksen välityksellä täyttämällä eläkelomakkeen liitteenä olevan kaavakkeen. Mainitulla liitteellä ilmoitettavat tapaukset ovat hyvitetäviä eläkkeiden osia E^d. Näihin ei kuitenkaan lueta TEL:n peruseläketurvan mukaisten vanhuuseläkkeiden eikä LEL:n ja TaEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden rahastoituja osia, jotka selvitetään suureen E^e avulla. Liitteellä olevat tapaukset ovat useimmiten V sellaisia, joissa

- TEL-, LEL-, TaEL- tai YEL-eläkelaitoksen maksamaan eläkkeeseen sisältyy MYEL-eläkettä,
- laitos maksaa eläkettä, joka samanaikaisista työsuhteista tai yrittäjänäolojaksoista joutu-
tuen on kahden tai useamman laitoksen vas-
tuulla,
- laitos maksaa eläkettä, johon sisältyy toi-
sessa laitoksessa vakuutetun työnantaja- tai
lisäeläkevakuutuksen eläkettä.

4

Eläkkeen jakaminen osiin ja niiden kustantaminen

Eläke joudutaan yleensä jakamaan osiin sen kustantami-
sen selvittämiseksi. Seuraavassa selvitetään, mihin
osiin eläke jaetaan ja miten kukin osa kustannetaan.

Yksilöllinen varhaiseläke jaetaan osiin ja kustanne-
taan kuten työkyvyttömyyseläke ja varhennettu vanhuus-
eläke kuten vanhuuseläke.

4.1

TEL-LEL-TaEL-peruseläke

4.1.1

Vanhuuseläke

TEL:n ja LEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvat van-
huuseläkkeet luetaan kokonaan ryhmään E^a, jos eläk-
keensaaja on syntynyt ennen 1.7.1912. Jälkeen
30.6.1912 syntyneiden TEL- ja LEL-työntekijäin van-
huuseläkkeistä osa on rahastoitua eläkettä. TaEL-työn-
tekijäin vanhuuseläkkeissä on rahastoitua osaa vain
jälkeen 31.12.1931 syntyneillä. Vanhuuseläkkeen rahas-
toidun osan kustantaa se eläkelaitos, jonka vakuutta-
maan työsuhteeseen rahastoitu eläke liittyy. Tämän
selvittely tapahtuu suureen E^e avulla.

VA/PO/pm

15.9.1987

Jos vanhuuseläke on oikaistu TEL 15 b §:n tai LEL 10 b §:n perusteella, virheelliseen vakuutukseen liittyvät vanhuuseläkkeen rahastoidut osat oikaistaan oikean lain mukaisiksi oikaisuvuodelta ja sitä välittömästi edeltävältä vuodelta. Sitä aikaisemmalta ajalta vanhuuseläkkeen rahastoidut osat jäävät voimaan perittyjä vakuutusmaksuja vastaavasti.

Vastuunjakoperusteissa määritellyn suureen E_v^e avulla selvitetään TEL-peruseläketurvan, LEL:n ja TaEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien kustantaminen. Suure E_v^e vastaa eläkelaitoksen maksamien muiden eläkelaitosten vastuulla olevien rahastoitujen osien ja muiden eläkelaitosten maksamien tämän eläkelaitoksen vastuulla olevien edellä mainittujen vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien erotusta. Suureen E_v^e mukainen määrä liitetään eläkelaitoksen hyvitykseen ja se voi myös olla negatiivinen.

Suureen E_v^e laskee eläkelaitoksen vastuulaskentaa suorittava matemaatikko. Tällöin

- jos eläke maksetaan kertasuorituksena, sisällytetään maksettavan kertasuorituksen rahastoitu osa termiin E_v^e ja mikäli eläke ei sisälly vuonna $v-1$ alkaneiden TEL:n peruseläketurvan, LEL:n tai TaEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden rahastoon tai eläkevastuuseen $\bar{V}_{v-1}^A$, on se sisällytettävä termiin $\bar{V}_{v-1}^V(e)$ siltä osin kuin se on laitoksen omalla vastuulla
- jos eläkeikää on alennettu samana vuonna v , jona eläke alkaa, on termi $\bar{V}_{v-1}^V(e)$ tarkistettava vastaamaan alennettua eläkeikää.

4.1.2

Työkyvyttömyys- ja perhe-eläke

TEL-LEL-TaEL-työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeessä (edunjättäjä kuollut jälkeen 31.12.1970) on yleensä rahastoitua osaa, jos eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon eläkeikään jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio. Rahastoidun osan ylittävä eläkkeen määrä kuuluu hyvitetävien eläkkeiden ryhmään E_v^b .

TEL-LEL-TaEL-työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeen rahastoidusta osasta vastaavat eläkelaitokset seuraavasti

- Sellaisen työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen rahastoidusta osasta, jossa TEL:n, LEL:n tai TaEL:n mukaan eläkkeeseen oikeuttavana on

VA/PO/pm

15.9.1987

otettu huomioon eläkeikään jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, vastaa yksin se eläkelaitos, jossa vakuutetun työsuhteen perusteella eläkkeeseen on myönnetty "tulevan ajan" osuus.

- Jos kuitenkin TEL 6 §:n 3 momentin mukaisesti myönnetyn työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen eläketapahtuma on sattunut eläkkeensaajan (edunjättäjän) 63 vuoden iän täyttämivuoden jälkeen, niin eläkkeen rahastoidusta osasta vastaa se TEL-eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä (edunjättäjä) on viimeksi sanotun iän täyttämivuonna tai sen jälkeen vähintään neljä kuukautta kestäneen työsuhteen perusteella kuulunut. Jos tällaisia työsuhteita on kaksi tai useampia, jaetaan eläkkeen rahastoitu osa eläkelaitosten kesken.

Jos eläkkeeseen myönnetään tulevan ajan osuus kahdesta tai useammasta TEL-työsuhteesta, jaetaan eläkkeen rahastoitu osa rinnakkaisiin työsuhteisiin perustuvien eläkkeiden suhteessa niiden eläkelaitosten kustannettavaksi, joissa rinnakkaiset työsuhteet on vakuutettu.

Jos eläkkeeseen myönnetään tulevan ajan osuus sekä LEL:n että TEL:n mukaan, kustantaa LEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvan eläkkeen rahastoidun osan Työeläkekassa ja TEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvan eläkkeen rahastoidun osan se TEL-eläkelaitos, jonka vastuulle se edellä selostetun perusteella kuuluu.

Vastaavasti jos eläkkeeseen myönnetään tulevan ajan osuus sekä TaEL:n että TEL:n mukaan, kustantaa TaEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvan eläkkeen rahastoidun osan Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassa ja TEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvan eläkkeen rahastoidun osan se TEL-eläkelaitos, jonka vastuulle se edellä selostetun perusteella kuuluu.

Jos eläkkeeseen myönnetään tuleva aika sekä LEL:n että TaEL:n mukaan, niin tällöin Työeläkekassa ja Esiintyvien Taiteilijoiden Eläkekassa vastaavat koko eläkkeen rahastoidusta osasta LEL:n ja TaEL:n mukaisten eläkkeidensä suhteessa.

TEL-LEL-TaEL-työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeestä aiheutuvassa kohdan 3 mukaisessa perinnässä perittävä määrä pysyy yleensä samana vuodesta toiseen. Muutoksen perittävään määrään aiheuttaa yleensä vain yhteensoi-

VA/PO/pm

15.9.1987

tus sekä edunsaajien lukumäärän muuttuminen perhe-eläkkeessä.

Eläkkeensaajalle annetusta TEL 4 § 6 momentissa tarkoitettusta lääkintä-, koulutus- ja työhuoltokustannuksista ei lueta mitään hyvitetäviin eläkkeisiin. Kuntoutus jää siis sen eläkelaitoksen yksinään kustannettavaksi, joka on kuntouttamiseen ryhtynyt.

4.1.3

Työttömyyseläkkeet

TEL-LEL-TaEL-työttömyyseläkkeet kuuluvat kaikki hyvitetävien eläkkeiden ryhmään E_v^b.

4.1.4

Osa-aikaeläkkeet

TEL-LEL-osa-aikaeläkkeet kuuluvat kaikki hyvitetävien eläkkeiden ryhmään E_v^b.

Osa-aikaeläke jaetaan eri lakien mukaisiin osiin niiden lakien mukaisten toimintojen ansionalenemien suhteessa, joista henkilölle on myönnetty osa-aikaeläke.

Osa-aikaeläkkeen muuttuessa tavalliseksi vanhuuseläkkeeksi tai 65 vuoden iässä osa-aikaeläkkeen suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi (TEL-osa-aikatyö jatkuu), eläke kustannetaan kuten vanhuuseläke. Osa-aikaeläkkeestä samansuuruiseksi vanhuuseläkkeeksi muuttunut eläke jaetaan eri lakien mukaisiin osiin 65 vuoden ikään mennessä karttuneiden eläkkeiden suhteessa. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon jatkuvasta TEL-työsuhteesta karttunutta eläkettä.

4.2

YEL-peruseläke

YEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvan perusturvan mukaisen eläkkeen, indeksi-, lapsi- ja lykkäyskorotuksineen, kustantavat YEL-toimintaa harjoittavat eläkelaitokset yhteisesti. Se kuuluu hyvitetävien eläkkeiden ryhmään E_v^y. Vaikka eläkettä olisi vähennetty YEL 12 §:n 5 momentin perusteella, luetaan ryhmään E_v^y vähentämätön eläke. Vähennyksen määrä kirjataan vakuutusmaksuksi tai jos vakuutusmaksu kuuluu toiselle eläkelaitokselle, tilitetään vähennyksen määrä sille. Nämä tilitykset eivät kulje vastuunjaon kautta.

YEL-eläkelaitokset kustantavat yhteisesti myös YEL-eläkkeensaajalle annetusta kuntoutuksesta aiheutuneet kulut.

VA/PO/pm

15.9.1987

4.3

MYEL-peruseläke

MYEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvan eläkkeen, indeksi-, lapsi- ja lykkäyskorotuksineen, kustantaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos. Siis kohdan 3 mukaisessa perinnässä perittävän MYEL-eläkkeen määrä muuttuu vuodesta toiseen. Vaikka MYEL-eläkettä olisi vähennetty MYEL 12 § 4 momentin perusteella, peritään Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta vähentämätön eläke. Vähennyksen määrä tilitetään Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle. Nämä tilitykset eivät kulje vastuunjaon kautta.

MYEL:n osalta kuntoutuksesta vastaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos.

4.4

Rekisteröity lisäeläke (TEL 11 §, YEL 11 § 1 mom. ja MYEL 11 § 1 mom.) ja työnantajavakuutuksen mukainen eläke

TEL:n mukaisesti rekisteröidystä lisäeläkkeestä ja työnantajavakuutuksen mukaisesta eläkkeestä kustantaa vakuutusmaksuja ja rahastoa vastaavan määrän (rahastoidun eläkkeen) se eläkelaitos, jossa eläke on vakuutettu. Loppuosa eläkkeestä luetaan hyvitetävien eläkkeiden osaan E_v. Kohdan 3 mukaisessa perinnässä eläkelaitos perii toiselta eläkelaitokselta rahastoidun eläkkeen, joka yleensä pysyy vuodesta toiseen muuttomattomana, ja ilmoittaa loppuosan lisäeläkkeestä hyvitetävissä eläkkeissä. TEL:n rekisteröidyn lisäeläkkeen mukainen työttömyyseläke on kuitenkin kokonaan yhteisesti kustannettavaa.

YEL:n ja MYEL:n mukaisen rekisteröidyn lisäeläkkeen korotuksineen kustantaa se eläkelaitos, jossa lisäeläke on vakuutettu. Kohdan 3 mukaisessa perinnässä perittävän lisäeläkkeen määrä siis nousee vuodesta toiseen. YEL-lisäeläkkeen indeksikorotuksista on yhteisesti kustannettava se osa, johon tasausrahasto ei riitä.

5

Rahastoitu osa ja yhteensovituksen vaikutus rahastoituun osaan

Jos yhteensovitus on pienentänyt peruseläkettä, pienennetään eläkkeen TEL-LEL-TaEL-osaa, YEL-osaa ja MYEL-osaa samassa suhteessa. (YEL ja MYEL-eläkkeet katso kohdat 4.2 ja 4.3).

VA/PO/pm

15.9.1987

5.1

TEL-LEL-TaEL-peruseläketurva

5.1.1

Vanhuuseläke

TEL-peruseläketurvan, LEL:n ja TaEL:n mukaisen vanhuuseläkkeen rahastoitujen osien suuruus on perusteiden mukaan laskettujen rahastoitujen osien yhteismäärä. Jos yhteensovitus eläkkeen alkaessa tai myöhemmin pienentää eläkkeen alle rahastoidun määrän, on eläke kokonaan rahastoitua osaa kunnes se saavuttaa perusteiden mukaan lasketun rahastoidun eläkkeen määrän.

TEL-peruseläketurvan, LEL:n ja TaEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden selvittelyä varten ilmoitetaan tilivuoden aikana maksettujen vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien yhteismäärä. Päättäneiden työsuhteiden osalta rahastoitu osa näkyy Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriotteella. Rekisteriin ilmoitetut eläkkeet vastaavat eläkeikää 65 vuotta. Jos vanhuuseläke alkaa muusta iästä, muunnetaan eläke ja sen rahastoitu osa vastaamaan eläkkeellesiirtymisikää. Rahastoidun osan muuntokertoimet on esitetty liitteessä 1.

5.1.2

Työkyvyttömyys- ja perhe-eläke

Työkyvyttömyyseläke myönnetään pääsääntöisesti vasta sairausvakuutuslain mukaisen ensisijaisuusajan jälkeen. Työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeessä on rahastoitua osaa, jos eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva aika TEL:n, LEL:n tai TaEL:n mukaan.

Työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa saadaan muuntamalla yhteensovitettu ilman lapsikorotusta laskettu TEL-, LEL- ja TaEL-eläke TEL-indeksillä työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kuukauden alkuun. Lapsikorotus on aina indeksikorotuksineen yhteisesti kustannettavaa osaa. Eläkkeeseen sisältyväksi lapsikorotukseksi katsotaan määrä, jolla maksettava eläke ylittää sellaisen eläkkeen, jota laskettaessa ei ole sovellettu TEL 7 c §:ä.

Perhe-eläkkeen rahastoitu osa on yhteensovitettu, edunsaajien lukumäärää vastaava ja TEL-indeksillä eläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun muunnettu eläkkeen määrä. Mikäli työkyvyttömyyseläkkeellä ollut tai työkyvyttömäksi todettu henkilö kuolee, perhe-eläkkeen rahastoitu osa saadaan muuntamalla se TEL-indeksillä työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kuukauden alkuun.

VA/PO/pm

15.9.1987

Jos työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeeseen suoritetaan uusi yhteensovitus eikä perhe-eläkkeen edunsaajien lukumäärä muutu, eläkkeessä on rahastoitua osaa eläkkeen alkaessa olleeseen rahastoituu osaan saakka, enintään kuitenkin maksettavan eläkkeen määrään asti.

Jos työkyvyttömyyseläke on päättynyt ja myöhemmin myönnetään työkyvyttömyyseläke uudestaan entisin perustein, on rahastoitua osa sama kuin alkuperäisen eläkkeen rahastoitua osa.

Jos osatyökyvyttömyyseläke muutetaan myöhemmin täydeksi eläkkeeksi tai täysi työkyvyttömyyseläke osaeläkkeeksi, muutetaan eläkkeen rahastoitua osaa samassa suhteessa kuin ilman lapsikorotusta laskettu eläke muuttuu mainitun syyn johdosta.

Perhe-eläkkeiden rahastoitua osaa muutetaan siinä suhteessa kuin eläkkeen kokonaismäärä muuttuu eläkkeensaajien lukumäärän muuttuessa.

Jos työkyvyttömyys- tai perhe-eläke on oikaistu TEL 15 b §:n tai LEL 10 b §:n perusteella, työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen rahastoitua osa ja vastuu eläkkeestä määräytyy oikean lain mukaisesti, jos eläketapahtuma on sattunut vakuuttamisen oikaisuvuonna tai sitä edeltävänä vuonna. Jos eläketapahtuma on sattunut tätä aikaisemmin, työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen rahastoitua osa jää entisen suuruiseksi ja siihen määrään asti eläkkeestä vastaa entinen eläkelaitos. Rahastoidun osan ylittävä eläkkeen osa on yhteisesti kustannettavaa.

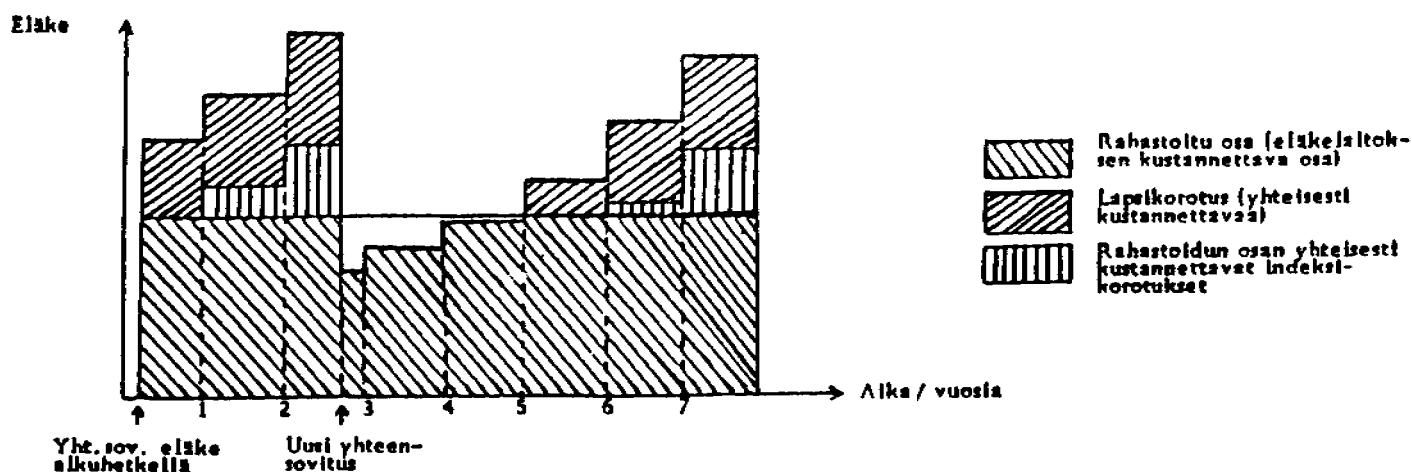
Jos kuitenkin vakuuttamisen oikaisun jälkeen tulee takautuvasti myönnettäväksi työkyvyttömyyseläke, jossa eläketapahtuma on sattunut aikaisemmin kuin oikaisuvuotta edeltävänä vuonna, eläkkeen rahastoitua osa määräytyy samoin kuin jos vakuutus olisi ollut alunperin oikein järjestetty. Tällöin vanha eläkelaitos vastaa eläkkeen rahastoidusta osasta siihen määrään asti, josta se olisi vastannut, jos eläke olisi laskettu väärän lain mukaisesti. Tämän määrän ylittävistä rahastoidusta osasta vastaa uusi eläkelaitos.

Pelkästään vapaakirjoihin perustuvassa eläkkeessä ei ole rahastoitua osaa. Samoin rahastoitua osaa ei ole sellaisessa TEL 6 §:n 3 momentin mukaan myönnettyssä työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeessä, jossa eläketapahtuma on sattunut 63 vuoden iän täyttämivuoden jälkeen, ja työntekijällä ei ole sanotun iän täyttämivuonna tai sen jälkeen ollut vähintään neljä kuukautta kestänyttä työsuhdetta.

VA/PO/pm

15.9.1987

Seuraavasta piirroksesta ilmenee sellaisen lapsikorotetun työkyvyttömyyseläkkeen kustantaminen, jossa uusi yhteensovitus on pienentänyt eläkkeen rahastoitua osaa pienemmäksi.

5.2

Rekisteröity lisäeläke ja työnantajavakuutuksen mukainen eläke

Rekisteröidyn lisäeläkkeen rahastoitu osa on pienempi seuraavista määristä

- laskuperusteissa määritelty eläkelaitoksen vastuulla oleva eläke, kun peruseläkkeen lapsikorotusta ja yhteensovitusta ei oteta huomioon
- maksettu eläke muunnettuna indeksillä lisäeläkkeen alkamisvuotta vastaavaksi.

Työsuhteen päätyttyä ilmoitetaan karttuneen eläkkeen markkamäärä Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin eläkeikää 65 vuotta vastaavana. Jos vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään 65 vuodesta poikkeavan eläkeiän mukaan, muunnetaan rekisteröidyn TEL-lisäseläkkeen määrä vapaakirjan ehtojen ja perusteiden mukaan vastaamaan eläkeikää ja eläkkeensaajan ikää eläkkeen alkamisajankohtana. Eläkkeen alkamisajankohtaa vastaavaa lisäeläkkeen määrää ja sen rahastoitua osaa voidaan tiedustella lisäeläkkeen vakuuttaneesta eläkelaitoksesta tai Eläketurvakeskuksesta.

RiVEL-eläkkeen yhteydessä myönnetty lisäeläke käsitellään vanhuuseläkkeenä. Sen rahastoitu osa normeerataan eläkkeen alkamisajankohdan ikää vastaavaksi lisätujen vapaakirjan ehtojen ja perusteiden mukaisesti. Perusturvan mukaisen eläkkeen kustantaa valtio.

VA/PO/pm

15.9.1987

Työnantajan eläkevakuutukseen perustuvan eläkkeen rahastoitu osa on laskuperusteiden mukaan määrättävän rahastoidun osan suuruinen. Rahastoitu osa ei muutu eläkkeen alkamisen jälkeen.

6. TAULUKKO ELÄKKEEN KUSTANTAMISESTA

Eläkelaji	Eläke	Eläkkeen rahastoitu osa	Eläkkeen yhteisesti kustannettava osa	Hyvitettävä eläke	Eläkelaitokset vastavat yhteisesti kustannettavasta osasta
VANHUUS-ELÄKE	TEL-perusturva LEL, TaEL	Laskuperusteiden mukainen rahastoitu eläke (E ^K)	- Ennen 1.7.1912 syntyneiden eläkkeet kokonaan - 54-ikävuoden jälkeen ansaittu eläkkeen osa sekä indeksi- yms. korotukset	E ^a	TEL-vähimmäiseläketurvaa ja LEL, TaEL-eläketurvaa vastaavien vakuutusmaksujensa tasaosien ja tasausrahaston yhteismäärän suhteessa
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^y	Perusturvan vakuutusmaksurahastojen (per 1.7.) suhteessa
	MYEL	Kaikki	-	-	-
TYÖKYVYTTÖMYYS-ELÄKE	TEL-perusturva	TEL:n, LEL:n ja TaEL:n mukaan myönnetty ns. tulevan ajan työkyvyttömyyseläkkeet	- Pelkästään vapaakirjoihin perustuva eläke kokonaan - Eläkkeen lapsikorotusosa - Indeksi- ja muut korotukset	E ^b	Vähimmäiseläketurvan vakuutusmaksujen ja muun kuin vähimmäiseläketurvan vakuutusmaksujen tasaosien ja rahastojen korkotulon perusteella
	LEL	- viimeisen palkanmaksun indeksin mukaiseen yhteensovitetun eläkkeen määrään asti, jos eläke alkanut ennen 1966	- TEL 6 §:n 3 momentin mukaan eläkkeensaajan 63 iän täyttämivuoden jälkeen myönnetty eläke kokonaan, jos eläkkeensaaja ei ole sanotun iän täyttämivuonna tai myöhemmin ollut vähintään neljää kuukautta kestäneessä työsuhhteessa.		
	TaEL	- vuonna 1966 tai sen jälkeen alkaneen eläkkeen yhteensovitettu alkumäärä ilman lapsikorotusta lukuunottamatta niitä TEL 6 §:n 3 momentin mukaisia eläkkeitä, jotka ovat kokonaan yhteisesti kustannettavia - jos eläkettä maksetaan ensimmäisen kerran vuodelta 1982 tai myöhemmältä ajalta yhteensovitettu lapsikorottomaton eläke muunnetaan TEL 9 §:ää soveltaen eläketapahtuman sattumista seuraavan kalenterikuukauden alkuun.			
TYÖTTÖ-MYYSELÄKE	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^y	Kuten edellä E ^y -osasta
	MYEL	Kaikki	-	-	-
	TEL-perusturva LEL, TaEL	-	Kaikki	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
TYÖTTÖ-MYYSELÄKE	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^y	Kuten edellä E ^y -osasta
	MYEL	Kaikki	-	-	-
	TEL-perusturva LEL, TaEL	-	Kaikki	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta

Eläkelaji	Eläke	Eläkkeen rahastoitu osa	Eläkkeen yhteisesti kustannettava osa	Hyvitettävä eläke	Eläkelaitokset vastavat yhteisesti kustannettavasta osasta
PERHE- ELÄKE	TEL-perusturva	Perhe-eläkkeessä, jota on maksettu ajalta ennen edunjättäjän eläkeiän täyttämistä ja joka perustuu vuonna 1971 tai myöhemmin kuolleen edunjättäjän TEL:n, LEL:n tai TaEL:n mukaan myönnettyyn ns. tulevan ajan työkyvyttömyyseläkkeeseen, rahastoitu osa on eläkkeen yhteensovitettu alkumäärä. Jos perhe-eläke on myönnetty työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen jatkona, käytetään alkamisajankohdasta työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen alkamisajankohdasta. Jos perhe-eläke on myönnetty työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen jatkona ja perhe-eläkettä suoritetaan 1982 tai myöhemmältä ajalta, rahastoitu osa on perhe-eläkkeen yhteensovitettu määrä muunnettuna TEL 9 §:ää soveltaen työkyvyttömyys- tai työttömyyseläketapah-tuman sattumista seuraavan kalenterikuukauden alkuun.	- Perhe-eläke, jota maksetaan ennen 1.1.1971 kuolleen edunjättäjän jälkeen. - Perhe-eläke, jota maksetaan edunjättäjän täytettyä eläkeiän. - Pelkästään edunjättäjän vapaakirjoihin perustuva eläke. - Perhe-eläke, joka on myönnetty TEL 6 §:n 3 momentin perusteella ja jonka eläketapahtuma on sattunut edunjättäjän 63 iän täyttämivuoden jälkeen eikä edunjättäjä ole sanotun iän täyttämivuonna tai myöhemmin ollut vähintään neljää kuukautta kestäneessä työsuhteessa. - Indeksi- ja muut korotukset perhe-eläkkeestä, jotka määräytyy edunjättäjän TEL:n, LEL:n tai TaEL:n mukaan myönnetyn ns. tulevan ajan eläkkeen perusteella.	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^y	Kuten edellä E ^y -osasta
	MYEL	Kaikki	-	-	-
OSA- AIKA- ELÄKE	TEL-perusturva	-	Kaikki	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^y	Kuten edellä E ^y -osasta
	MYEL	Kaikki	-	-	-
LISÄTURVA	TEL:n mukaisesti rekisteröity lisäeläke ja työnantaja-vakuutus	Vakuutusmaksuja tai laskettavaa eläkevastuuta vastaava eläkkeen määrä	Indeksi- ja muut korotukset sekä työttömyyseläkkeet	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta

Eläkelaji	Eläke	Eläkkeen rahastoitu osa	Eläkkeen yhteisesti kustannettava osa	Hyvitettävä eläke	Eläkelaitokset vastaavat yhteisesti kustannettavasta osasta
	YEL 11 § 1 momen- tin mu- kainen lisä- eläke	Kaikki, jos tasausra- hasto on positiivinen	Indeksikorotuksista se osa, johon tasausrahasto ei riitä	E ^y	Kuten edellä E ^y -osas- ta
	MYEL 11 §:n 1 momen- tin mu- kainen lisä- eläke	Kaikki	-	-	-

VA/PO/pm

15.9.1987

TEL-PERUSELÄKETURVAN, LEL:N JA TAE:N MUKAISEN VANHUUSELÄKKEEN
RAHASTOIDUN OSAN NORMEERAUS 1.1.1987 ALKAEN

Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriotteesta näkyvät päättäneistä työsuhteista kertyneet vanhuuseläkkeen määrät ja niiden rahastoidut osat. Markkamäärät vastaavat eläkeikää 65 vuotta. Seuraavassa esitetään miten eläkkeen rahastoitu osa muunnetaan, jos henkilön eläkkeellesiirtymisikä poikkeaa 65 vuodesta.

Jos henkilö siirtyy vanhuuseläkkeelle muusta kuin 65 vuoden iästä lukien, normeerataan rekisteriotteesta näkyvät rahastoidut osat eläkkeellemenoikää vastaaviksi jakamalla ne seuraavalla kertoimella

$$(1) \quad \frac{\bar{N}_z}{\bar{N}_{65}}, \text{ missä}$$

z on eläkkeensaajan ikä eläkkeellesiirtymishetkellä laskettuna kuukauden tarkkuudella.

Mikäli eläkkeelle siirtyminen on tapahtunut 1.1.1983 - 31.12.1986, käytetään yleiskirjeessä 13/83 annettuja vastaavia kertoimia. Henkilön siirtyessä vanhuuseläkkeelle 1.1.1987 tai sen jälkeen käytetään tässä yleiskirjeessä annettuja kertoimia.

Kaavan (1) kertoimia laskettaessa on huomioitava, että erikoisvakion (b2) arvo riippuu 1.1.1987 alkaen myös henkilön syntymävuodesta. Tämä on huomioitu alla olevan taulukon kertoimien $\bar{N}_z/\bar{N}_{65}$ arvoissa.

LUKUJA KORKO ON 5 %

MIENET SYNTYNEET ENNEN 1940

(b2 = -2)

ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55 v.	2.3878	2.3729	2.3580	2.3431	2.3282	2.3133	2.2984	2.2835	2.2685	2.2536	2.2387	2.2238
56	2.2089	2.1948	2.1807	2.1666	2.1526	2.1385	2.1244	2.1103	2.0962	2.0821	2.0681	2.0540
57	2.0399	2.0266	2.0133	2.0000	1.9867	1.9734	1.9602	1.9469	1.9336	1.9203	1.9070	1.8937
58	1.8804	1.8679	1.8554	1.8428	1.8303	1.8178	1.8053	1.7927	1.7802	1.7677	1.7551	1.7426
59	1.7301	1.7183	1.7065	1.6947	1.6829	1.6711	1.6593	1.6475	1.6357	1.6239	1.6121	1.6003
60	1.5885	1.5774	1.5663	1.5552	1.5441	1.5330	1.5219	1.5108	1.4997	1.4886	1.4775	1.4665
61	1.4554	1.4449	1.4345	1.4241	1.4136	1.4032	1.3928	1.3824	1.3719	1.3615	1.3511	1.3407
62	1.3302	1.3205	1.3107	1.3009	1.2911	1.2813	1.2715	1.2618	1.2520	1.2422	1.2324	1.2226
63	1.2128	1.2037	1.1945	1.1854	1.1762	1.1670	1.1579	1.1487	1.1395	1.1304	1.1212	1.1120
64	1.1029	1.0943	1.0857	1.0772	1.0686	1.0600	1.0514	1.0429	1.0343	1.0257	1.0171	1.0086
65	1.0000	0.9920	0.9840	0.9760	0.9680	0.9600	0.9520	0.9440	0.9360	0.9280	0.9200	0.9120
66	0.9040	0.8965	0.8890	0.8816	0.8741	0.8667	0.8592	0.8518	0.8443	0.8368	0.8294	0.8219
67	0.8145	0.8075	0.8006	0.7937	0.7867	0.7798	0.7729	0.7659	0.7590	0.7521	0.7451	0.7382
68	0.7313	0.7248	0.7184	0.7120	0.7055	0.6991	0.6927	0.6863	0.6798	0.6734	0.6670	0.6605
69	0.6541	0.6481	0.6422	0.6362	0.6303	0.6243	0.6184	0.6124	0.6065	0.6005	0.5946	0.5887
70	0.5827	0.5772	0.5717	0.5662	0.5607	0.5553	0.5498	0.5443	0.5388	0.5333	0.5278	0.5223
71	0.5168	0.5118	0.5068	0.5017	0.4967	0.4916	0.4866	0.4815	0.4765	0.4714	0.4664	0.4613
72	0.4563	0.4517	0.4470	0.4424	0.4378	0.4332	0.4285	0.4239	0.4193	0.4147	0.4101	0.4054

NAISET SYNTYNEET ENNEN 1940

(b2 = -11)

ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55 v.	2.0497	2.0387	2.0277	2.0167	2.0057	1.9947	1.9837	1.9727	1.9618	1.9508	1.9398	1.9288
56	1.9178	1.9073	1.8969	1.8865	1.8760	1.8656	1.8551	1.8447	1.8343	1.8238	1.8134	1.8030
57	1.7925	1.7826	1.7727	1.7628	1.7529	1.7430	1.7331	1.7232	1.7133	1.7034	1.6935	1.6836
58	1.6737	1.6644	1.6550	1.6456	1.6362	1.6268	1.6174	1.6080	1.5986	1.5893	1.5799	1.5705
59	1.5611	1.5522	1.5433	1.5344	1.5255	1.5166	1.5077	1.4988	1.4899	1.4810	1.4721	1.4632
60	1.4543	1.4459	1.4375	1.4290	1.4206	1.4122	1.4037	1.3953	1.3869	1.3785	1.3700	1.3616
61	1.3532	1.3452	1.3372	1.3292	1.3212	1.3133	1.3053	1.2973	1.2893	1.2813	1.2733	1.2654
62	1.2574	1.2498	1.2423	1.2347	1.2272	1.2196	1.2121	1.2045	1.1970	1.1894	1.1818	1.1743
63	1.1667	1.1596	1.1525	1.1453	1.1382	1.1310	1.1239	1.1167	1.1096	1.1024	1.0953	1.0882
64	1.0810	1.0743	1.0675	1.0608	1.0540	1.0473	1.0405	1.0338	1.0270	1.0203	1.0135	1.0068
65	1.0000	0.9936	0.9872	0.9809	0.9745	0.9681	0.9617	0.9554	0.9490	0.9426	0.9362	0.9299
66	0.9235	0.9175	0.9115	0.9054	0.8994	0.8934	0.8874	0.8814	0.8754	0.8693	0.8633	0.8573
67	0.8513	0.8456	0.8400	0.8343	0.8286	0.8229	0.8173	0.8116	0.8059	0.8003	0.7946	0.7889
68	0.7832	0.7779	0.7726	0.7672	0.7619	0.7565	0.7512	0.7459	0.7405	0.7352	0.7298	0.7245
69	0.7192	0.7141	0.7091	0.7041	0.6991	0.6940	0.6890	0.6840	0.6790	0.6739	0.6689	0.6639
70	0.6589	0.6541	0.6494	0.6447	0.6400	0.6353	0.6305	0.6258	0.6211	0.6164	0.6117	0.6069
71	0.6022	0.5978	0.5934	0.5889	0.5845	0.5801	0.5756	0.5712	0.5668	0.5624	0.5579	0.5535
72	0.5491	0.5449	0.5408	0.5366	0.5325	0.5283	0.5242	0.5200	0.5159	0.5117	0.5076	0.5034

Nz/Ms LUKUJA

KORKO ON 5 %

MIEHET SYNTYNEET VUOSINA 1940-1949

(b2 = -3)

ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55 u.	2.3368	2.3225	2.3082	2.2939	2.2796	2.2653	2.2510	2.2367	2.2224	2.2080	2.1937	2.1794
56	2.1651	2.1516	2.1381	2.1246	2.1110	2.0975	2.0840	2.0705	2.0569	2.0434	2.0299	2.0164
57	2.0029	1.9901	1.9773	1.9645	1.9518	1.9390	1.9262	1.9135	1.9007	1.8879	1.8752	1.8624
58	1.8496	1.8376	1.8255	1.8135	1.8014	1.7894	1.7773	1.7653	1.7532	1.7412	1.7291	1.7171
59	1.7050	1.6937	1.6823	1.6710	1.6596	1.6482	1.6369	1.6255	1.6142	1.6028	1.5914	1.5801
60	1.5687	1.5580	1.5473	1.5366	1.5259	1.5152	1.5045	1.4938	1.4831	1.4724	1.4618	1.4511
61	1.4404	1.4303	1.4202	1.4102	1.4001	1.3900	1.3800	1.3699	1.3599	1.3498	1.3397	1.3297
62	1.3196	1.3102	1.3007	1.2912	1.2818	1.2723	1.2629	1.2534	1.2440	1.2345	1.2251	1.2156
63	1.2062	1.1973	1.1884	1.1796	1.1707	1.1618	1.1529	1.1441	1.1352	1.1263	1.1175	1.1086
64	1.0997	1.0914	1.0831	1.0748	1.0665	1.0582	1.0499	1.0416	1.0332	1.0249	1.0166	1.0083
65	1.0000	0.9922	0.9845	0.9767	0.9689	0.9611	0.9534	0.9456	0.9378	0.9300	0.9223	0.9145
66	0.9067	0.8995	0.8922	0.8850	0.8777	0.8704	0.8632	0.8559	0.8487	0.8414	0.8342	0.8269
67	0.8196	0.8129	0.8061	0.7994	0.7926	0.7858	0.7791	0.7723	0.7656	0.7588	0.7520	0.7453
68	0.7385	0.7322	0.7259	0.7196	0.7134	0.7071	0.7008	0.6945	0.6882	0.6819	0.6756	0.6693
69	0.6631	0.6572	0.6514	0.6456	0.6397	0.6339	0.6281	0.6222	0.6164	0.6106	0.6047	0.5989
70	0.5931	0.5877	0.5823	0.5769	0.5715	0.5661	0.5607	0.5553	0.5499	0.5445	0.5391	0.5337
71	0.5284	0.5234	0.5184	0.5134	0.5084	0.5035	0.4985	0.4935	0.4885	0.4836	0.4786	0.4736
72	0.4686	0.4641	0.4595	0.4549	0.4503	0.4458	0.4412	0.4366	0.4320	0.4275	0.4229	0.4183

NAISET SYNTYNEET VUOSINA 1940 - 1949

(b2 = -12)

ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55 u.	2.0247	2.0140	2.0033	1.9926	1.9818	1.9711	1.9604	1.9497	1.9390	1.9283	1.9175	1.9068
56	1.8961	1.8859	1.8758	1.8656	1.8554	1.8452	1.8351	1.8249	1.8147	1.8046	1.7944	1.7842
57	1.7740	1.7644	1.7547	1.7451	1.7354	1.7258	1.7161	1.7065	1.6968	1.6872	1.6775	1.6678
58	1.6582	1.6490	1.6399	1.6307	1.6216	1.6124	1.6032	1.5941	1.5849	1.5758	1.5666	1.5575
59	1.5483	1.5396	1.5309	1.5223	1.5136	1.5049	1.4962	1.4875	1.4788	1.4701	1.4615	1.4528
60	1.4441	1.4359	1.4276	1.4194	1.4112	1.4029	1.3947	1.3865	1.3783	1.3700	1.3618	1.3536
61	1.3453	1.3375	1.3297	1.3219	1.3141	1.3063	1.2985	1.2907	1.2829	1.2751	1.2673	1.2596
62	1.2518	1.2444	1.2370	1.2296	1.2222	1.2148	1.2075	1.2001	1.1927	1.1853	1.1779	1.1705
63	1.1632	1.1562	1.1492	1.1422	1.1352	1.1282	1.1212	1.1142	1.1073	1.1003	1.0933	1.0863
64	1.0793	1.0727	1.0661	1.0595	1.0529	1.0463	1.0397	1.0330	1.0264	1.0198	1.0132	1.0066
65	1.0000	0.9938	0.9875	0.9813	0.9750	0.9688	0.9625	0.9563	0.9500	0.9438	0.9375	0.9313
66	0.9251	0.9192	0.9133	0.9074	0.9015	0.8956	0.8897	0.8838	0.8779	0.8720	0.8661	0.8602
67	0.8543	0.8487	0.8431	0.8376	0.8320	0.8265	0.8209	0.8153	0.8098	0.8042	0.7986	0.7931
68	0.7875	0.7822	0.7770	0.7718	0.7665	0.7613	0.7560	0.7508	0.7455	0.7403	0.7350	0.7298
69	0.7245	0.7196	0.7147	0.7097	0.7048	0.6998	0.6949	0.6900	0.6850	0.6801	0.6751	0.6702
70	0.6653	0.6606	0.6560	0.6513	0.6467	0.6420	0.6374	0.6327	0.6281	0.6234	0.6188	0.6141
71	0.6095	0.6051	0.6008	0.5964	0.5920	0.5877	0.5833	0.5789	0.5746	0.5702	0.5658	0.5615
72	0.5571	0.5530	0.5489	0.5448	0.5407	0.5366	0.5325	0.5284	0.5243	0.5202	0.5161	0.5120

Hz/165 LUKUJA

KORKO ON 5 %

MIHET SYNTYNEET VUOSINA 1950-1959

(b2 = -4)

ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55 v.	2.2900	2.2762	2.2625	2.2487	2.2350	2.2212	2.2075	2.1937	2.1799	2.1662	2.1524	2.1387
56	2.1249	2.1119	2.0989	2.0859	2.0729	2.0599	2.0469	2.0338	2.0208	2.0078	1.9948	1.9818
57	1.9688	1.9565	1.9442	1.9319	1.9196	1.9073	1.8950	1.8827	1.8704	1.8581	1.8458	1.8335
58	1.8212	1.8096	1.7980	1.7864	1.7748	1.7632	1.7516	1.7400	1.7283	1.7167	1.7051	1.6935
59	1.6819	1.6709	1.6600	1.6490	1.6381	1.6271	1.6162	1.6052	1.5942	1.5833	1.5723	1.5614
60	1.5504	1.5401	1.5298	1.5194	1.5091	1.4988	1.4884	1.4781	1.4678	1.4575	1.4471	1.4368
61	1.4265	1.4167	1.4070	1.3973	1.3876	1.3778	1.3681	1.3584	1.3487	1.3389	1.3292	1.3195
62	1.3097	1.3006	1.2914	1.2823	1.2731	1.2640	1.2548	1.2457	1.2365	1.2274	1.2182	1.2091
63	1.1999	1.1914	1.1828	1.1742	1.1656	1.1570	1.1484	1.1398	1.1312	1.1226	1.1140	1.1054
64	1.0968	1.0887	1.0807	1.0726	1.0645	1.0565	1.0484	1.0403	1.0323	1.0242	1.0161	1.0081
65	1.0000	0.9924	0.9849	0.9773	0.9698	0.9622	0.9547	0.9471	0.9395	0.9320	0.9244	0.9169
66	0.9093	0.9023	0.8952	0.8881	0.8811	0.8740	0.8669	0.8598	0.8528	0.8457	0.8386	0.8316
67	0.8245	0.8179	0.8113	0.8047	0.7981	0.7915	0.7849	0.7783	0.7717	0.7651	0.7585	0.7519
68	0.7453	0.7392	0.7330	0.7269	0.7207	0.7146	0.7084	0.7023	0.6961	0.6900	0.6838	0.6777
69	0.6715	0.6658	0.6601	0.6544	0.6487	0.6430	0.6372	0.6315	0.6258	0.6201	0.6144	0.6087
70	0.6029	0.5976	0.5923	0.5870	0.5817	0.5764	0.5711	0.5658	0.5605	0.5552	0.5499	0.5446
71	0.5393	0.5344	0.5295	0.5246	0.5197	0.5148	0.5099	0.5050	0.5001	0.4952	0.4903	0.4853
72	0.4804	0.4759	0.4714	0.4669	0.4623	0.4578	0.4533	0.4488	0.4442	0.4397	0.4352	0.4307

NAISET SYNTYNEET VUOSINA 1950 - 1959

(b2 = -13)

ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55 v.	2.0014	1.9910	1.9805	1.9701	1.9596	1.9491	1.9387	1.9282	1.9178	1.9073	1.8969	1.8864
56	1.8759	1.8660	1.8561	1.8462	1.8362	1.8263	1.8164	1.8064	1.7965	1.7866	1.7767	1.7667
57	1.7568	1.7474	1.7379	1.7285	1.7191	1.7097	1.7002	1.6908	1.6814	1.6720	1.6625	1.6531
58	1.6437	1.6347	1.6258	1.6169	1.6079	1.5990	1.5900	1.5811	1.5721	1.5632	1.5542	1.5453
59	1.5364	1.5279	1.5194	1.5109	1.5024	1.4939	1.4855	1.4770	1.4685	1.4600	1.4515	1.4430
60	1.4345	1.4265	1.4184	1.4104	1.4024	1.3943	1.3863	1.3782	1.3702	1.3621	1.3541	1.3460
61	1.3380	1.3304	1.3227	1.3151	1.3075	1.2999	1.2922	1.2846	1.2770	1.2694	1.2617	1.2541
62	1.2465	1.2393	1.2320	1.2248	1.2176	1.2104	1.2031	1.1959	1.1887	1.1815	1.1742	1.1670
63	1.1598	1.1529	1.1461	1.1393	1.1324	1.1256	1.1187	1.1119	1.1051	1.0982	1.0914	1.0845
64	1.0777	1.0712	1.0647	1.0583	1.0518	1.0453	1.0388	1.0324	1.0259	1.0194	1.0129	1.0065
65	1.0000	0.9939	0.9878	0.9816	0.9755	0.9694	0.9633	0.9571	0.9510	0.9449	0.9388	0.9326
66	0.9265	0.9207	0.9150	0.9092	0.9034	0.8976	0.8918	0.8860	0.8802	0.8744	0.8687	0.8629
67	0.8571	0.8516	0.8462	0.8407	0.8352	0.8298	0.8243	0.8188	0.8134	0.8079	0.8024	0.7970
68	0.7915	0.7864	0.7812	0.7760	0.7709	0.7657	0.7606	0.7554	0.7503	0.7451	0.7399	0.7348
69	0.7296	0.7248	0.7199	0.7151	0.7102	0.7053	0.7005	0.6956	0.6907	0.6859	0.6810	0.6762
70	0.6713	0.6667	0.6622	0.6576	0.6530	0.6484	0.6438	0.6393	0.6347	0.6301	0.6255	0.6210
71	0.6164	0.6121	0.6078	0.6035	0.5992	0.5948	0.5905	0.5862	0.5819	0.5776	0.5733	0.5690
72	0.5647	0.5607	0.5566	0.5526	0.5485	0.5445	0.5404	0.5364	0.5323	0.5283	0.5242	0.5202

LUKUJA

KORKO OH 5 %

MIENET SYNTYNEET 1960 -

(b2 = -5)

ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55 v.	2.2470	2.2337	2.2205	2.2072	2.1939	2.1807	2.1674	2.1542	2.1409	2.1277	2.1144	2.1012
56	2.0879	2.0754	2.0628	2.0503	2.0377	2.0252	2.0127	2.0001	1.9876	1.9750	1.9625	1.9499
57	1.9374	1.9255	1.9137	1.9018	1.8900	1.8781	1.8662	1.8544	1.8425	1.8306	1.8188	1.8069
58	1.7951	1.7838	1.7726	1.7614	1.7502	1.7390	1.7278	1.7166	1.7054	1.6942	1.6829	1.6717
59	1.6605	1.6499	1.6393	1.6288	1.6182	1.6076	1.5970	1.5864	1.5758	1.5652	1.5547	1.5441
60	1.5335	1.5235	1.5135	1.5035	1.4935	1.4835	1.4735	1.4635	1.4536	1.4436	1.4336	1.4236
61	1.4136	1.4042	1.3948	1.3853	1.3759	1.3665	1.3571	1.3477	1.3383	1.3288	1.3194	1.3100
62	1.3006	1.2917	1.2829	1.2740	1.2651	1.2562	1.2474	1.2385	1.2296	1.2208	1.2119	1.2030
63	1.1942	1.1858	1.1775	1.1691	1.1608	1.1525	1.1441	1.1358	1.1274	1.1191	1.1107	1.1024
64	1.0941	1.0862	1.0784	1.0705	1.0627	1.0549	1.0470	1.0392	1.0314	1.0235	1.0157	1.0078
65	1.0000	0.9926	0.9853	0.9779	0.9706	0.9632	0.9559	0.9485	0.9412	0.9338	0.9265	0.9191
66	0.9118	0.9049	0.8980	0.8911	0.8842	0.8773	0.8704	0.8635	0.8566	0.8497	0.8429	0.8360
67	0.8291	0.8226	0.8162	0.8097	0.8033	0.7969	0.7904	0.7840	0.7775	0.7711	0.7646	0.7582
68	0.7517	0.7457	0.7397	0.7337	0.7277	0.7217	0.7156	0.7096	0.7036	0.6976	0.6916	0.6856
69	0.6795	0.6739	0.6683	0.6627	0.6571	0.6515	0.6459	0.6403	0.6347	0.6291	0.6235	0.6179
70	0.6123	0.6071	0.6019	0.5966	0.5914	0.5862	0.5810	0.5758	0.5706	0.5654	0.5602	0.5549
71	0.5497	0.5449	0.5401	0.5352	0.5304	0.5256	0.5207	0.5159	0.5111	0.5062	0.5014	0.4965
72	0.4917	0.4872	0.4828	0.4783	0.4738	0.4694	0.4649	0.4604	0.4559	0.4515	0.4470	0.4425

NAISET SYNTYNEET VUOSINA 1960 -

(b2 = -14)

ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55 v.	1.9797	1.9695	1.9593	1.9491	1.9389	1.9287	1.9184	1.9082	1.8980	1.8878	1.8776	1.8674
56	1.8571	1.8474	1.8377	1.8280	1.8183	1.8086	1.7989	1.7892	1.7795	1.7698	1.7601	1.7504
57	1.7407	1.7315	1.7223	1.7131	1.7039	1.6946	1.6854	1.6762	1.6670	1.6578	1.6486	1.6394
58	1.6302	1.6214	1.6127	1.6039	1.5952	1.5864	1.5777	1.5689	1.5602	1.5514	1.5427	1.5339
59	1.5252	1.5169	1.5086	1.5003	1.4920	1.4837	1.4754	1.4671	1.4588	1.4505	1.4422	1.4339
60	1.4256	1.4177	1.4099	1.4020	1.3941	1.3862	1.3784	1.3705	1.3626	1.3547	1.3469	1.3390
61	1.3311	1.3237	1.3162	1.3087	1.3013	1.2938	1.2863	1.2789	1.2714	1.2639	1.2565	1.2490
62	1.2415	1.2345	1.2274	1.2203	1.2132	1.2062	1.1991	1.1920	1.1849	1.1779	1.1708	1.1637
63	1.1566	1.1499	1.1432	1.1365	1.1298	1.1231	1.1164	1.1097	1.1030	1.0963	1.0896	1.0829
64	1.0762	1.0698	1.0635	1.0571	1.0508	1.0444	1.0381	1.0317	1.0254	1.0190	1.0127	1.0063
65	1.0000	0.9940	0.9880	0.9820	0.9760	0.9700	0.9640	0.9579	0.9519	0.9459	0.9399	0.9339
66	0.9279	0.9222	0.9165	0.9109	0.9052	0.8995	0.8938	0.8881	0.8825	0.8768	0.8711	0.8654
67	0.8597	0.8544	0.8490	0.8436	0.8383	0.8329	0.8275	0.8221	0.8168	0.8114	0.8060	0.8007
68	0.7953	0.7902	0.7852	0.7801	0.7750	0.7699	0.7649	0.7598	0.7547	0.7497	0.7446	0.7395
69	0.7345	0.7297	0.7249	0.7201	0.7153	0.7105	0.7057	0.7010	0.6962	0.6914	0.6866	0.6818
70	0.6770	0.6725	0.6680	0.6635	0.6590	0.6545	0.6500	0.6455	0.6410	0.6364	0.6319	0.6274
71	0.6229	0.6187	0.6144	0.6102	0.6059	0.6017	0.5974	0.5932	0.5889	0.5847	0.5804	0.5762
72	0.5719	0.5679	0.5640	0.5600	0.5560	0.5520	0.5480	0.5440	0.5400	0.5360	0.5320	0.5280

VA/PO/pm

15.9.1987

ESIMERKKEJÄ

Esimerkki 1. TEL-LEL-YEL-vanhuuseläke

Eläkesäätiö myönsi 17.12.1986 työntekijälle, joka on syntynyt 23.12.1921, vanhuuseläkkeen 1.1.1987 lähtien. Eläkkeeseen sisältyi TEL:n mukaista eläkettä 1 200,00 mk/kk, LEL-ansioihin perustuvaa eläkettä 150,00 mk/kk ja YEL:n mukaista eläkettä 300 mk/kk. Rekisteriotteen mukaan eläkkeessä on rahastoitua osaa TEL:stä 90,00 mk/kk ja LEL:stä 10,00 mk/kk. Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osuudet sekä vuodelta 1987 suoritettavan tasauksen hyvitetäviin eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä?

Eläkkeessä on rahastoitua osaa yhteensä 100,00 mk/kk. Vuonna 1987 on maksettu eläkkeen rahastoitua osaa $12 \times 100,00 \text{ mk} = 1\,200,00 \text{ mk}$. Tämän selvittely tapahtuu suureen E^e avulla.

Vuoden 1987 eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on $12 \times (1\,350,00 - 100,00) \text{ mk} = 15\,000,00 \text{ mk}$.

YEL-eläke on YEL-eläkelaitosten yhteisesti kustannettavaa. Vuoden 1987 hyvitetäviin eläkkeisiin E^Y ilmoitettava määrä on $12 \times 300,00 \text{ mk} = 3\,600,00 \text{ mk}$.

Esimerkki 2. Varhennettu TEL-LEL-vanhuuseläke

Eläkesäätiö myöntää 10.3.1926 syntyneelle naispuoliselle työntekijälle varhennetun vanhuuseläkkeen 1.5.1987 alkaen. Eläkkeen alkaessa sen määrä on 950,00 mk/kk, johon sisältyy TEL:n mukaista eläkettä

VA/PO/pm

15.9.1987

600,00 mk/kk ja LEL-ansioihin perustuvaa eläkettä 350,00 mk/kk. Rekisteriotteen eläkeikää 65 vuotta vastaava rahastoitu osa TEL:stä on 70,00 mk/kk ja LEL:stä 20,00 mk/kk. Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut osat ja vuodelta 1987 suoritettavan tasauksen hyvitettäviin eläkkeisiin E^a-ilmoitettava määrä (yhteisesti kustannettava osa). Työntekijällä ei ole alle 18 vuotiaita lapsia eikä yhteensovitus ole vaikuttanut eläkkeen suuruuteen.

maksettava eläke	950,00 mk/kl
rahastoitu TEL-osa muunnettuna vastaa-	
maan eläkeikää 61 v 1 kk (kerroin 1.3452	
vertaa liite 1)	52,04 "

rahastoitu LEL-osa muunnettuna vastaa-	
maan eläkeikää 61 v 1 kk (kerroin 1.3452	
vertaa liite 1)	14,87 "
osa E ^a ,	883,09 mk/kl

Vuodelta 1987 eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on

$$8 \times 883,09 \text{ mk} = 7\,064,72 \text{ mk}$$

Eläkkeen rahastoitu osa $8 \times 66,91 \text{ mk} = 535,28 \text{ mk}$ selvitetään suureen E^e avulla.

Esimerkki 3. Lykätty TEL-MYEL-vanhuuseläke

Eläkesäätiö myönsi miespuoliselle työntekijälle, joka on syntynyt 15.2.1922, vanhuuseläkkeen 1.5.1987 alkaen. Eläkkeen alkaessa sen määrä oli 1 800 mk/kk, johon sisältyi TEL:n perusturvan mukaista eläkettä 1 500,00 mk/kk, ja MYEL-eläkettä 300,00 mk/kk. Rekis-

VA/PO/pm

15.9.1987

teriotteen mukaan eläkkeessä on rahastoitua osaa
TEL:stä 100,00 mk/kk. Eläkkeeseen sisältyy lapsikoro-
tusta yhden alle 18 vuotiaan lapsen perusteella. Yh-
teensovitus ei ole vaikuttanut eläkkeeseen. Mitkä ovat
eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osat
vuonna 1987?

maksettava eläke	1 800,00 mk/kk	
rahastoituu TEL-osa muunnettuna vastaamaan eläkkeellesiirtymisikää 65 v 2 kk (kerroin 0,9840, katso liite 1)	101,63	"
MYEL-eläke	300,00	"
osa E ^a ,	1 398,37	mk/kk

Vuoden 1987 eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on
8 x 1 398,37 mk = 11 186,96 mk

Eläkkeen rahastoituu osa on
8 x 101,63 mk = 813,04 mk. Tämä selvitetään suureen
E^e avulla.

MELA:sta peritään MYEL-eläke korotuksineen eli
8 x 300,00 mk = 2 400,00 mk.

Esimerkki 4. TEL-LEL-YEL-työkyvyttömyyseläke (TEL, YEL rinnakkain)

Vakuutusyhtiö myöntää 1932 syntyneelle yrittäjälle
ensisijaisuusajan päätyttyä työkyvyttömyyseläkkeen
1.8.1987 alkaen. Yrittäjä on tullut työkyvyttömäksi
13.9.1986. Eläkkeen suuruus sen alkaessa on
3 159,00 mk/kk, johon sisältyy yhdestä alle 18 vuo-
tiaasta lapsesta saatu lapsikorotus 259,00 mk/kk.
TEL-perusturvan mukainen lapsikorottamaton eläke on

VA/PO/pm

15.9.1987

2 000,00 mk/kk ja sitä vastaava lapsikorotus on 140,00 mk/kk. Rinnakkaiseen yrittäjätoimintaan perustuva lapsikorottamaton YEL-peruseläke on 700,00 mk/kk ja sitä vastaava lapsikorotus 105,00 mk/kk. Lisäksi edellä mainitussa kokonaiseläkkeessä on otettu huomioon LEL-vapaakirja 200 mk/kk ja siihen liittyvä lapsikorotus 14,00 mk/kk. TEL- ja YEL-eläkkeitä määrittäessä on luettu eläkkeeseen oikeuttavaksi ns. tuleva aika. Yhteensovitus ei ole vaikuttanut eläkkeeseen. Miten jaetaan tästä työkyvyttömyyseläkkeestä aiheutuneet kustannukset eri eläkelaitosten kesken vuodelta 1987?

maksettava eläke 1.8. - 31.12.	3 159,00 mk/kk
TEL-LEL-rahastoitu osa	
$\frac{1\ 165}{1\ 225} \times (2\ 000 + 200\ \text{mk/kk})$	2 092,24 "
osa E ^Y	
700,00 mk/kk + 105,00 mk/kk	805,00 "
Osa E ^b ,	261,76 mk/kk

Vuodelta 1987 eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä on
 $5 \times 261,76\ \text{mk} = 1\ 308,80\ \text{mk}$ ja eläkelaitoksen omalla vastuulla on TEL-LEL-rahastoitu määrä eli
 $5 \times 2\ 092,24\ \text{mk} = 10\ 461,20\ \text{mk}$.

Eläkkeisiin E^Y ilmoitetaan yrittäjäeläke korotuksiin eli $5 \times 805,00\ \text{mk} = 4\ 025,00\ \text{mk}$.

Esimerkki 5. TEL, YEL-työkyvyttömyyseläke (yhteensovitus)

Työntekijälle myönnettiin 1.1.1985 sattuneen eläketa-
 pahtuman johdosta työkyvyttömyyseläke TEL:n ja YEL:n
 perusteella 1.12.1985 alkaen. Eläkkeen suuruus sen
 alkaessa oli 1 450,00 mk/kk, josta oli TEL-osaa

VA/PO/pm

15.9.1987

1 000,00 mk ja YEL-osaa 450,00 mk. Eläkkeeseen tehtiin yhteensovitus 1.8.1986, minkä jälkeen eläkkeen määrä oli 1 100,00 mk/kk, josta oli TEL-osaa 758,62 mk ja YEL-osaa 341,38 mk. Uuden 1.9.1987 suoritettun yhteensovituksen jälkeen työkyvyttömyyseläke on 1 500,00 mk/kk, jossa on TEL-osaa 1 034,48 mk ja YEL-osaa 465,52 mk. Eläkettä laskettaessa on otettu huomioon TEL:n mukaan tuleva palvelusaika. Eläkkeensaajalla ei ole alle 18 vuotiaita lapsia. Kuinka suuria ovat eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osuudet eri vuosina?

Vuosi 1985

TEL-eläkkeen rahastoitu osa	1 000,00 mk/kk
Osa E ^Y	<u>450,00</u> "
Osa E ^b ,	0,00 mk/kk

Vuosi 1986

Maksettava eläke 1.1. - 31.7.

$\frac{1\ 165}{1\ 088} \times 1\ 450,00$ mk/kk	1 552,62 mk/kk
--	----------------

Rahastoitu osa 1.1. - 31.7.	1 000,00 "
----------------------------------	------------

Osa E^Y, 1.1. - 31.7.

$\frac{1\ 165}{1\ 088} \times 450,00$ mk/kk	<u>481,85</u> "
---	-----------------

Osa E ^b , 1.1. - 31.7.	70,77 mk/kk
--	-------------

Yhteensovitus 1.8.1986 muuttaa TEL-eläkkeen rahastoitua osaa pienemmäksi

Maksettava eläke 1.8. - 31.12.	1 100,00 mk/kk
-------------------------------------	----------------

Rahastoitu osa 1.8. - 31.12.	758,62 "
-----------------------------------	----------

Osa E ^Y , 1.8. - 31.12.	<u>341,38</u> "
---	-----------------

Osa E ^b , 1.8. - 31.12.	0,00 mk/kk
---	------------

VA/PO/pm

15.9.1987

Vuosi 1987

Maksettava eläke 1.1. - 31.8.

$\frac{1\ 225}{1\ 165}$ x 1 100,00 mk/kk	1 156,65 mk/kk
--	----------------

Rahastoitu osa 1.1. - 31.8.

$\frac{1\ 225}{1\ 165}$ x 758,62 mk/kk	797,69 "
--	----------

Osa E^Y, 1.1. - 31.8.

$\frac{1\ 225}{1\ 165}$ x 341,38 mk/kk	358,96 "
--	----------

Osa E ^b , 1.1. - 31.8.	0,00 mk/kk
-----------------------------------	------------

Yhteensovitus 1.9.1987 palauttaa rahastoidun osan
eläkkeen alkaessa olleen rahastoidun osan suuruiseksi.

Maksettava eläke 1.9. - 31.12. 1 500,00 mk/kk

Rahastoitu osa 1.9. - 31.12. 1 000,00 "

Osa E^Y, 1.9. - 31.12. 465,52 "Osa E^b, 1.9. - 31.12. 34,48 mk/kk

Esimerkki 6. TEL-LEL-yksilöllinen varhaiseläke (yhteensovitus ja lapsi-
korotus)

Työntekijälle (synt. 3.4.1932) myönnettiin yksilöllinen varhaiseläke TEL:n ja TaEL:n perusteella 1.5.1987 alkaen. Eläkkeen määrä oli 1 500 mk/kk, josta oli TEL-osaa 1 000 mk/kk (sisältää myös TEL-vapaakirjan) ja TaEL-osaa 500 mk/kk. Eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva palvelusaika sekä TEL:stä että TaEL:stä. Eläkkeen alkaessa tehtiin yhteensovitus tapaturmapäivärahan (2 300 mk/kk) kanssa. Henkilölle myönnettiin tapaturmaeläke (2 100 mk/kk) 21.5.1987, minkä johdosta tehtiin uusi yhteensovitus 1.6.1987. Työntekijällä on kaksi alle 18 vuotiasta lasta. Korkein eläkkeen perusteena oleva palkka vuonna 1987 oli 5 800,00 mk/kk.

VA/PO/pm

15.9.1987

Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut osat sekä hyvitetäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä vuonna 1987?

Yhteensovittamattomat eläkkeet ja korvaukset 1.5.1987

Tapaturmapäiväraha	2 300,00 mk/kk
TEL-TaEL-eläke	1 500,00 "
Yhteensä	3 800,00 mk/kk

Eläkkeensaaja on syntynyt 1932, joten lapsikorotus TEL-TaEL-eläkkeeseen kahdesta lapsesta on 14 %.

Eläkkeeseen sisältyvä lapsikorotus on
 $1\,500,00 \text{ mk} - (1\,500,00 \text{ mk} : 1.14) = 184,21 \text{ mk/kk}$

Yhteensovitusperuste on 5 800,00 mk/kk

Yhteensovitusraja	
$0,60 \times 5\,800,00 \text{ mk/kk}$	3 480,00 mk/kk
- KEL-vähennys 6 % x	
$(5\,800,00 - 5\,055,28) \text{ mk/kk}$	44,68 "
Yhteensovitusraja	3 435,32 mk/kk

Ylite $3\,800,00 \text{ mk} - 3\,435,32 \text{ mk} = 364,68 \text{ mk/kk}$.

Tällöin yhteensovitettu TEL-TaEL-eläke on
 $(1\,500,00 - 364,68) \text{ mk} = 1\,135,32 \text{ mk/kk}$

Yhteensovitus on vienyt koko lapsikorotuksen, joten koko eläke on rahastoitua osaa.

Maksettava eläke 1.5.-30.5.87 1 135,32 mk/kk

TEL-laitoksen vastuulla

$\frac{1\,000}{1\,500} \times 1\,135,32 \text{ mk/kk}$	756,88 "
--	----------

Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan vastuulla

$\frac{500}{1\,500} \times 1\,135,32 \text{ mk/kk}$	378,44 "
---	----------

Osa E^b, 1.5.-30.5.87 0,00 mk/kk

VA/PO/pm

15.9.1987

1.6.1987 tehtiin uusi yhteensovitus tapaturmaeläkkeen kanssa.

Yhteensovittamattomat eläkkeet 1.6.1987

Tapaturmaeläke	2 100,00 mk/kk
TEL-TaEL-eläke	1 500,00 "
Yhteensä	<u>3 600,00 mk/kk</u>

Ylite 3 600,00 mk - 3 435,32 mk = 164,68 mk/kk

Tällöin yhteensovitettu TEL-TaEL-eläke on
(1 500,00 - 164,68) mk = 1 335,32 mk/kk

Yhteensovitus on vienyt osan lapsikorotuksesta, jäljellä jäävä lapsikorotus on
(184,21 mk/kk - 164,68 mk/kk) 19,53 mk/kk. TEL-TaEL-eläkkeen määrä vähennettynä jäljellä olevalla lapsikorotuksella on 1 315,79 mk/kk. Tämä on kuitenkin suurempi kuin eläkkeen alkuperäinen rahastoitu osa, joten rahastoitu osa on edelleen 1 135,32 mk/kk ja loput eläkkeestä on yhteisesti kustannettavaa.

Maksettava eläke 1.6. - 31.12.87	1 335,32 mk/kk
TEL-laitoksen vastuulla	756,88 "
Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan vastuulla	<u>378,44 "</u>
Osa E ^b , 1.6. - 31.12.87	200,00 mk/kk

Vuodelta 1987 eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä on
7 x 200,00 mk = 1 400,00 mk ja TEL-laitoksen vastuulla oleva rahastoitu määrä 8 x 756,88 mk = 6 055,04 mk sekä Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan vastuulla oleva rahastoitu määrä 8 x 378,44 mk = 3 027,52 mk.

VA/PO/pm

15.9.1987

Esimerkki 7. TEL-työkyvyttömyyseläke (kahdesta rinnakkaisesta työsuh-
teesta)

Työntekijä oli ollut kahdessa rinnakkaisessa TEL-työ-
suhteessa, joista toinen päättyi 30.9.1985 (työsuhde
vakuutettu eläkekassassa A) ja toinen 31.12.1985 (työ-
suhde vakuutettu eläkesäätiössä B). Kummankin työsuh-
teen kestäessä saatu sairaus aiheutti työkyvyttömyyden
tammikuussa 1986. Työkyvyttömyyseläkkeen, suuruudel-
taan 1 550,00 mk/kk, myönsi eläkesäätiö B 1.8.1986
alkaen. Yhteensovitus oli pienentänyt eläkettä. Yh-
teensovittamaton eläke oli 1 630,00 mk/kk, josta elä-
kekassassa vakuutettuun työsuhteeseen perustuva eläke
oli 840,00 mk/kk ja eläkesäätiössä vakuutettuun työ-
suhteeseen perustuva eläke 750,00 mk/kk. Lisäksi elä-
kesäätiössä B oli työntekijälle vakuutettu aikaisem-
paan TEL-työsuhteeseen perustuva vapaakirja suuruudel-
taan 40,00 mk/kk. Miten eläkelaitokset vastaavat eläk-
keestä aiheutuneista kuluista?

Vuosi 1986

Eläkkeen rahastoitu osa 1 550,00 mk/kk

Eläkekassa A kustantaa

$\frac{840,00}{840,00 + 750,00} \times 1\,550,00 \text{ mk/kk} \dots\dots 818,87 \quad "$

Eläkesäätiö B kustantaa

$\frac{750,00}{840,00 + 750,00} \times 1\,550,00 \text{ mk/kk} \dots\dots \frac{731,13}{0,00 \text{ mk/kl}} \quad "$

Osa E^B,

VA/PO/pm

15.9.1987

Vuodelta 1986 eläkekassa A kustantaa yhteensä (kuuluu osaan E^d) $5 \times 818,87 \text{ mk} = 4\,094,35 \text{ mk}$ ja eläkesäätiö B kustantaa yhteensä $5 \times 731,13 \text{ mk} = 3\,655,65 \text{ mk}$. Vuoden 1986 tasauksen hyvitetettävänä eläkkeenä E^b ilmoitettava määrä on 0,00 mk.

Eläkekassa A ja eläkesäätiö B jakavat siis vastuun eläkkeensaajan aikaisemmasta vapaakirjasta, joka oli vakuutettu eläkesäätiöissä B.

Vuosi 1987

Maksettava eläke 1.1. - 31.12.

$\frac{1\,225}{1\,165} \times 1\,550,00 \text{ mk/kk}$		1 629,83 mk/kk
Rahastoitu osa		<u>1 550,00 "</u>
Osa E ^b ,		79,83 mk/kk

Vuodelta 1987 eläkekassa A kustantaa

$12 \times 818,87 \text{ mk} = 9\,826,44 \text{ mk}$ ja

eläkesäätiö B kustantaa $12 \times 731,13 \text{ mk} = 8\,773,56 \text{ mk}$.

Vuoden 1987 tasaukseen hyvitetettävänä eläkkeenä

E^b ilmoitettava määrä on

$12 \times 79,83 \text{ mk} = 957,96 \text{ mk}$.

Esimerkki 8. TEL-työkyvyttömyyseläke (osatyökyvyttömyyseläke muuttuu täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi ja takaisin osatyökyvyttömyyseläkkeeksi)

Työntekijälle myönnettiin 15.5.1986 sattuneen eläketa-
pahtuman perusteella osatyökyvyttömyyseläke 1.6.1986
alkaen. Eläkkeeseen oikeuttavaksi on otettu huomioon

VA/PO/pm

15.9.1987

tuleva aika. Eläkkeen suuruus oli 1 425,00 mk/kk, yhteensovitus ei ollut vaikuttanut eläkkeeseen. Osa-työkyvyttömyyseläke muutettiin täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi 1.1.1987 alkaen. Eläkkeen määrä yhteensovituksen jälkeen oli 2 141,30 mk/kk. Täysi työkyvyttömyyseläke muutettiin 1.11.1987 alkaen jälleen osa-työkyvyttömyyseläkkeeksi. Eläkkeen määrä oli yhteensovituksen jälkeen 1 382,65 mk/kk. Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut sekä hyvitetäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettavat määrät vuosina 1986 ja 1987?

Vuosi 1986

Maksettava eläke 1.6. - 31.12.	1 425,00 mk/kk
Rahastoitettu osa 1.6. - 31.12.	<u>1 425,00 "</u>
Osa E ^b ,	0,00 mk/kk

Vuoden 1986 rahastoitettu osa on
 $7 \times 1\,425,00 \text{ mk} = 9\,975,00 \text{ mk}.$

Vuosi 1987

Eläke muuttui täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi 1.1.1987 alkaen. Tällöin osatyökyvyttömyyseläkkeen määrä on 1 498,39 mk/kk (vuoden 1987 indeksitasossa).

Maksettava eläke 1.1. - 31.10.	2 141,30 mk/kk
Rahastoitettu osa 1.1. - 31.10.	
$\frac{2\,141,30}{1\,498,39} \times 1\,425,00 \text{ mk/kk} \dots\dots\dots$	<u>2 036,42 "</u>
Osa E ^b , 1.1. - 30.10.	104,88 mk/kk

VA/PO/pm

15.9.1987

Eläke muuttui takaisin osatyökyvyttömyyseläkkeeksi
1.11.1987 alkaen

Maksettava eläke 1.11. - 31.12.	1 382,65 mk/kk
Rahastoitu osa 1.11. - 31.12.	
$\frac{1\,382,65}{2\,141,30} \times 2\,036,42$ mk/kk.....	$\frac{1\,314,93}{67,72}$ " mk/kk
Osa E ^b , 1.11. - 31.12.	

Vuoden 1987 hyvitetäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava
määrä on

$10 \times 104,88 \text{ mk} + 2 \times 67,72 \text{ mk} = 1\,184,24 \text{ mk}.$

Vuoden 1987 rahastoitu määrä on

$10 \times 2\,036,42 \text{ mk} + 2 \times 1\,314,93 \text{ mk} = 22\,994,06 \text{ mk}.$

Esimerkki 9. TEL-LEL-perhe-eläke

Työntekijä, joka on syntynyt 20.2.1922, kuoli
23.8.1985. Hänen leskelleen ja yhdelle lapselleen
myönnettiin perhe-eläke 1.9.1985 alkaen. Eläkkeen
suuruus sen alkaessa on 2 200,00 mk/kk. Sekä TEL- että
LEL-eläkettä määrättäessä on luettu eläkkeeseen oi-
keuttavaksi ns. tuleva aika. TEL-eläkkeen rahastoitu
osa oli 1 800 mk/kk (sisältää myös TEL-vapaakirjat) ja
LEL-eläkkeen rahastoitu osa oli 400 mk/kk. TEL-eläke
on 1.1.1987 alkaen 2 026,65 mk/kk ja LEL-eläke
450,37 mk/kk, yhteensä 2 477,02 mk/kk. Miten eläke
kustannetaan vuonna 1987?

Edunjättäjä olisi täyttänyt eläkeiän 20.2.1987, joten
maaliskuun alusta perhe-eläke on kokonaan yhteisesti
kustannettavaa.

Maksavan TEL-laitoksen vastuulla on

$2 \times 1\,800,00 \text{ mk} = 3\,600,00 \text{ mk}$

VA/PO/pm

15.9.1987

Työeläkekassan vastuulla on
 $2 \times 400,00 \text{ mk} = 800,00 \text{ mk}$

Hyvitettäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä on
 $2 \times (2\,477,02 - 2\,200,00) \text{ mk} + 10 \times 2\,477,02 \text{ mk} =$
 $25\,324,24 \text{ mk}.$

Esimerkki 10. TEL-YEL-työttömyyseläke, joka muuttuu perhe-eläkkeeksi

Eläkekassa myönsi työntekijälle työttömyyseläkkeen 1.3.1986 alkaen, joka perustui 20.2.1985 alkaneeseen työttömyyteen. Eläkkeen suuruus sen alkaessa oli 1 800 mk/kk. Eläkkeeseen sisältyi yrittäjätoimintaan perustuva YEL-vapaakirja, jonka suuruus oli 360 mk/kk lapsikorotuksineen. TEL-eläkettä laskettaessa on otettu huomioon tuleva aika. Työntekijällä on 13.5.1970 syntynyt lapsi, josta saatu lapsikorotus TEL-eläkkeeseen on 14 % ja YEL-eläkkeeseen 20 %. Lapsikorotus sisältyy jo edellä mainittuun kokonaiseläkkeeseen. Yhteensovitus ei ole vaikuttanut eläkkeen määrään. Eläkkeensaaja (syntynyt 1925) kuolee 23.3.1987. Leskelle ja lapselle myönnetään 1.4.1987 alkaen perhe-eläke. Mikä osa näistä eläkkeistä aiheutuneista suorituksista on eläkelaitoksen itsensä kustannettavaa ja yhteisesti kustannettavaa vuonna 1986 ja vuonna 1987?

Vuosi 1986

Työttömyyseläkkeen TEL-osa lapsikorotuksineen, 1 440 mk/kk kuuluu hyvitettäviin eläkkeisiin E^b ja YEL-osa lapsikorotuksineen, 360 mk/kk kuuluu hyvitettäviin eläkkeisiin E^Y .

VA/PO/pm

15.9.1987

Vuosi 1987

Työttömyyseläke

Maksettava eläke 1.1. - 31.3.

$$\frac{1225}{1165} \times 1\,800,00 \text{ mk/kk} \dots\dots\dots 1\,892,70 \text{ mk/kk}$$

$$\text{Osa } E^b, \frac{1\,225}{1\,165} \times 1\,440 \text{ mk/kk} \dots\dots\dots 1\,514,16 \quad "$$

$$\text{Osa } E^y, \frac{1\,225}{1\,165} \times 360 \text{ mk/kk} \dots\dots\dots 378,54 \quad "$$

Perhe-eläke

TEL-eläke ilman lapsikorotusta

$$\frac{1\,514,16}{1,14} \text{ mk/kk} = 1\,328,21 \text{ mk/kk}$$

YEL-eläke ilman lapsikorotusta

$$\frac{378,54}{1,20} \text{ mk/kk} = 315,45 \text{ mk/kk}$$
TEL-perhe-eläke $\frac{3}{4} \times 1\,328,21 \text{ mk/kk} \dots\dots 996,16 \text{ mk/kk}$

$$\text{Rahastoitu osa } \frac{1\,088}{1\,225} \times 996,16 \text{ mk/kk} \dots\dots 884,75 \quad "$$

$$\text{Osa } E^y, \frac{3}{4} \times 315,45 \text{ mk/kk} \dots\dots\dots 236,59 \quad "$$

$$\text{Osa } E^b, \quad \quad \quad 111,41 \text{ mk/kk}$$

Vuonna 1987 ovat maksettavat eläkkeet yhteensä

$$3 \times 1\,892,70 \text{ mk} + 9 \times 1\,232,75 \text{ mk} \quad \quad \quad = 16\,772,85 \text{ mk}$$

eläkekassan itsensä kustannettava määrä

$$9 \times 884,75 \text{ mk} \quad \quad \quad = 7\,962,75 \text{ mk}$$
hyvitettäviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä
$$3 \times 1\,514,16 \text{ mk} + 9 \times 111,41 \text{ mk} \quad \quad \quad = 5\,545,17 \text{ mk}$$
hyvitettäviin eläkkeisiin E^y ilmoitettava määrä
$$3 \times 378,54 \text{ mk} + 9 \times 236,59 \text{ mk} \quad \quad \quad = 3\,264,93 \text{ mk}$$

15.9.1987

VA/PO/pm

15.9.1987

Eläkesäätiö A perii Eläketurvakeskuksen välityksellä vakuutusyhtiöltä B 200,00 mk ja vakuutusyhtiöltä D 35,00 mk.

Esimerkki 12. TEL-MYEL-perhe-eläkkeen kertasuoritus

Työntekijä (synt. 17.5.1927) kuoli 13.5.1986. Edunsajina ovat 45-vuotias leski ja 16-vuotias lapsi. Eläkesäätiö myönsi 1.6.1986 alkaen 20,00 mk/kk suuruisen perhe-eläkkeen, josta TEL-perusturvan mukainen eläke oli 15,00 mk/kk ja MYEL:n mukainen vapaakirja oli 5,00 mk/kk. Yhteensovitus ei ole pienentänyt eläkettä. Eläke maksetaan lokakuusta 1987 alkaen kertasuoritukseksi. Sen suuruus on 2 815,63 mk (Eläketurvakeskuksen yleiskirje 12/87, lesken ikä 46 vuotta ja lapsen 17 vuotta), josta lesken osuus on 2 734,02 mk. Miten kertasuoritus jakautuu hyvitetäviin eläkkeisiin E^b ja rahastoituu osaan sekä Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannettavaan osaan?

MYEL-vapaakirjan kertasuoritus

$\frac{5,00}{20,00}$	x 2 815,63 mk	703,91 mk
----------------------	---------------------	-----------

Tämä peritään Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta.

Lesken kertasuorituksen TEL-osuus

$\frac{15,00}{20,00}$	x 2 734,02 mk	2 050,52 mk
-----------------------	---------------------	-------------

Lapsen kertasuorituksen TEL-osuus on

2 815,63 mk - 703,91 mk - 2 050,52 mk = 61,20 mk.

Rahastoidun osan laskemiseksi kerrotaan kertasuoritukseksi lesken osuus edunjättäjän eläkeikään jäljellä olevaa aikaa (65 v - 60 v = 5 v) vastaavalla kertoimella 0.32 ja saatuun tuloon on

VA/PO/pm

15.9.1987

lisätään lapsen kertasuoritusosuus (vrt.
yleiskirje 56/85)

$$0.32 \times 2\,050,52 \text{ mk} + 61,20 \text{ mk} = 717,37 \text{ mk}$$

Eläkkeen rahastoitu osa saadaan kertomalla edellä laskettu summa perhe-eläkkeen rahastoidun TEL-osan ja koko perhe-eläkkeen TEL-osan suhteella.

Perhe-eläkkeen rahastoitu TEL-osa on 15,00 mk/kk ja koko TEL-osa vuonna 1987 on 15,77 mk/kk

Kertasuorituksen rahastoitu osa on

$$\frac{15,00}{15,77} \times 717,37 \text{ mk} = 682,34 \text{ mk}$$

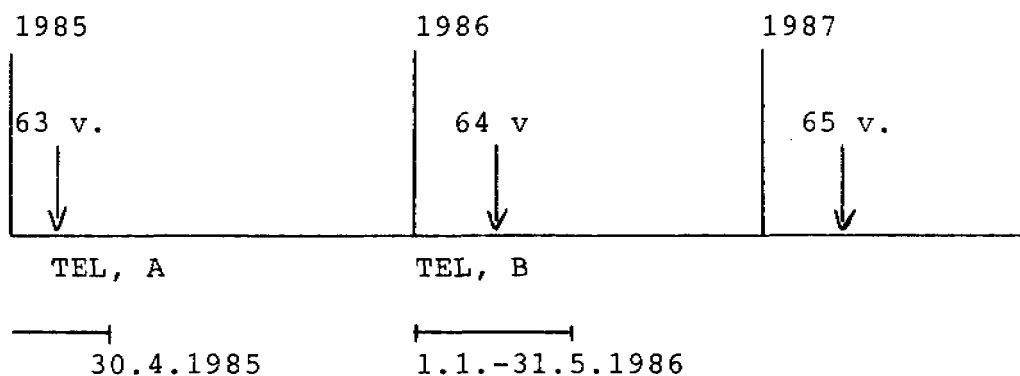
Kertasuorituksen loppuosa (2 815,63 mk - 703,91 mk - 682,34 mk = 1 429,38 mk) kuuluu hyvitetäviin eläkkeisiin E^b.

Esimerkki 13. TEL-työkyvyttömyyseläke 63-vuoden iän täyttämisen jälkeen

Työntekijälle (synt. 15.3.1922) myönnettiin 1.6.1986 sattuneen eläketapahtuman perusteella työkyvyttömyyseläke 1.1.1987 alkaen suuruudeltaan 3 500,00 mk/kk. Hänen eläkkeensä perustuu työsuhteeseen (1.5.1952 - 30.4.1985), joka on ollut vakuutettuna eläkesäätiössä A ja jonka perusteella myös tuleva aika on luettu eläkkeeseen oikeuttavaksi. Lisäksi hänellä on ollut työsuhde (1.1.1986 - 31.5.1986), joka on vakuutettu eläkesäätiössä B. Mikä on eläkkeen rahastoitu osa vuonna 1986 ja minkä eläkelaitoksen vastuulla se on?

VA/PO/pm

15.9.1987

Eläkkeen rahastoitu osa on

$$\frac{1\,165}{1\,225} \times 3\,500 \text{ mk/kk} = 3\,328,57$$

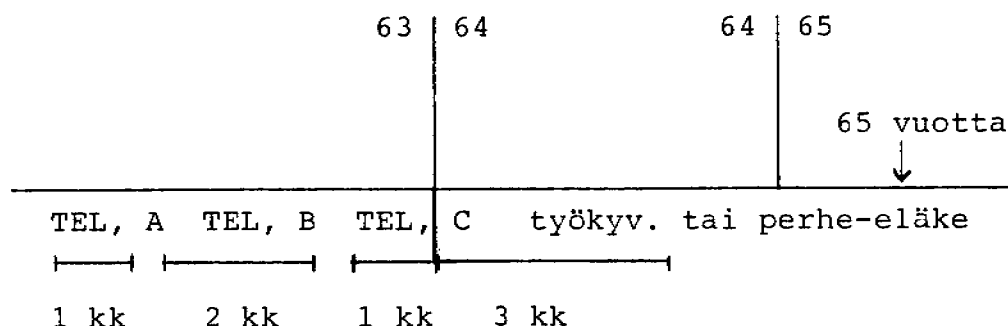
Vastuu eläkkeen rahastoidusta osasta kuuluu eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun asti sille eläkelaitokselle, jonka toimintapiiriin työntekijä on viimeksi kuulunut ennen eläketapahtuman sattumista 63 vuoden iän täyttämivuonna tai sen jälkeen yhdenjaksoisesti jatkuneen vähintään neljä kuukautta kestäneen työsuhteen perusteella. Vastuu eläkkeen rahastoidusta osasta kuuluu siis eläkesäätiölle B.

Jos vakuutetulla ei olisi ollut eläkesäätiössä B vakuutettua työsuhdetta, olisi eläkkeen rahastoitu osa ollut sama, mutta vastuu eläkkeen rahastoidusta osasta olisi kuulunut eläkesäätiölle A.

VA/PO/pm

15.9.1987

Esimerkki 14. Työkyvyttömyys- tai perhe-eläke 63 vuoden iän täyttämisen jälkeen

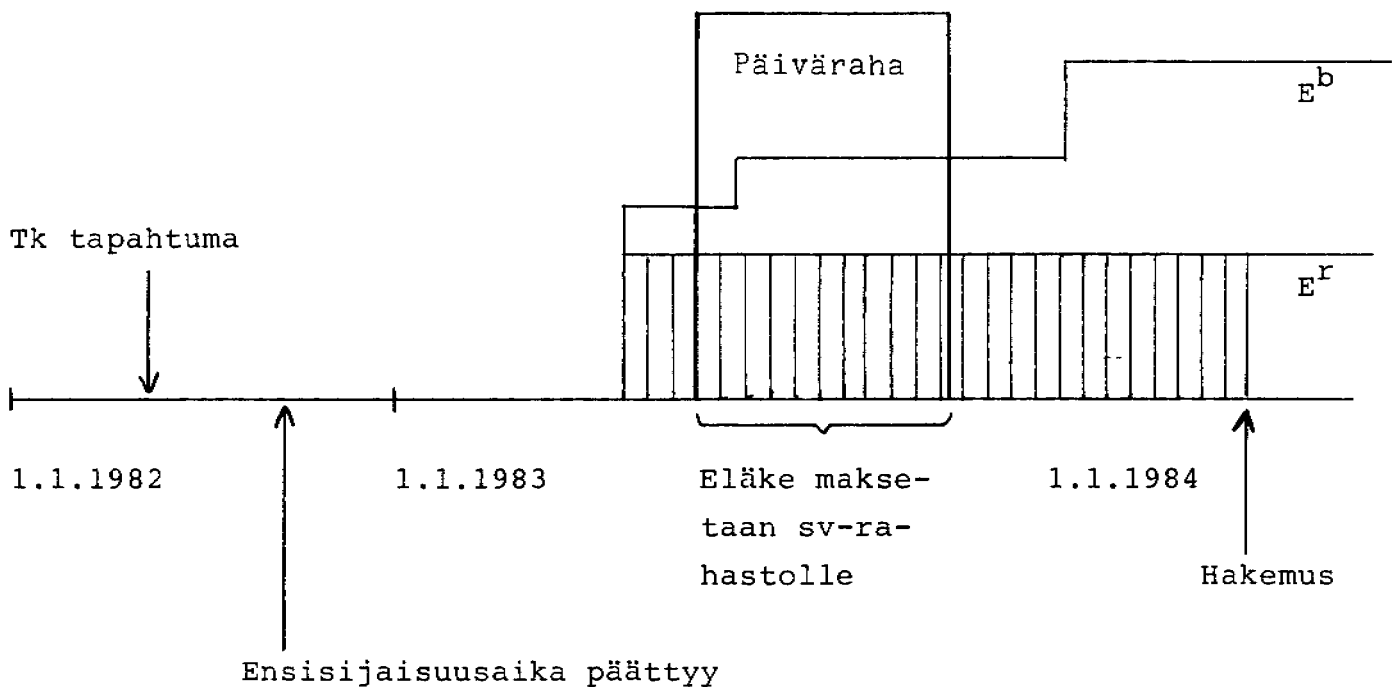
Tuleva aika liittyy työsuhteeseen A. Työkyvyttömyyseläkkeestä (perhe-eläkkeestä) vastaavat TEL-LEL-eläkelaitokset yhteisesti, koska kaikki työsuhteet ovat jatkuneet alle neljä kuukautta.

Jos eläkkeessä on tuleva aika LEL:n tai TaEL:n mukaan, vastaa LEL:n osalta Työeläkekassa ja TaEL:n osalta Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassa yksin myös työntekijän 63 vuoden iän täyttämisen jälkeen sattuneeseen eläketapahtumaan perustuvasta työkyvyttömyyseläkkeestä. Mikäli työntekijälle on myönnetty "tulevan ajan" eläke sekä LEL:stä että TEL:stä, vastaa LEL-eläkkeestä Työeläkekassa, TEL-eläkkeestä joko yksin viimeinen eläkelaitos, jonka piiriin työntekijä on vähintään neljä kuukautta kestäneen työsuhteen perusteella kuulunut tai eläkelaitokset yhteisesti, mikäli tällaista neljän kuukauden työsuhdetta ei löydy. Vastaavasti menetellään, jos tuleva aika on TEL:stä ja TaEL:sta.

VA/PO/pm

15.9.1987

Esimerkki 15. TEL 4 d § 4 mom. mukaisesti myönnetty täysitehoinen työkyvyttömyyseläke

Ensisijaisuusajan jälkeen on työeläke sairauspäivärahaan nähden ensisijainen. Jos tällaiselta ajalta on maksettu sairauspäivärahaa, niin eläkelaitos maksaa vastaavan eläkkeen sairausvakuutusrahastolle.

Siltä osin kuin työkyvyttömyyseläke on ensisijainen se merkitään kokonaisuudessaan eläkelomakkeelle, vaikka osa eläkkeestä on suoritettu sairausvakuutusrahastolle eikä eläkkeensaajalle.

Esimerkki 16. Rintamaveteraanien varhaiseläke, johon sisältyy rekisteröityä lisäturvaa

Miespuolinen työntekijä on syntynyt 14.1.1923. Hän siirtyy RiVEL-eläkkeelle 1.2.1986 alkaen. Eläkkeen

VA/PO/pm

15.9.1987

suuruus on 3 600,00 mk/kk. Tästä on 400,00 mk/kk TEL:n rekisteröityä lisäturvaa, ja sen rahastoitua osa on 350,00 mk/kk Eläketurvakeskuksen rekisteriotteen mukaan. Miten eläke jakautuu eri osiin vuonna 1986?

Valtio kustantaa TEL-perusturvan mukaisen RiVEL-eläkkeen. Lisäturvan osalta eläke käsitellään vanhuuseläkkeenä. Lisäturvan rahastoitua osa normeerataan eläkkeen alkamisajankohdan ikää vastaavaksi lisätujen vapaa-kirjan ehtojen ja perusteiden mukaisesti. Tässä tapauksessa rahastoidusta osasta saadaan 290,63 mk/kk. Eläkelomakkeelle merkitään vanhuuseläkkeiden lisäturvarahastoiduksi osaksi $11 \times 290,63 \text{ mk} = 3\,196,93 \text{ mk}$ ja loput lisäeläkkeestä

$11 \times (400,00 - 290,63) \text{ mk} = 1\,203,07 \text{ mk}$
merkitään osaan E^b.

Esimerkki 17. TEL - YEL-osa-aikaeläke

- a) Työntekijä on syntynyt 12.2.1927. Hänen vakiintunut ansiotulonsa TEL:stä on 8 000 mk/kk ja YEL:stä 5 000 mk/kk. Hän jää osa-aikaeläkkeelle 60-vuotiaana. TEL:n osa-aikatyön ansiotulo on 4 500 mk/kk ja YEL:n osa-aikatyön ansiotulo on 2 500 mk/kk. Kuinka suurina ovat osa-aikaeläkkeen TEL- ja YEL-osat?

Vakiintunut ansiotulo on yhteensä 13 000 mk/kk.

TEL:n ansionalenema on 3 500 mk/kk ja
YEL:n ansionalenema on 2 500 mk/kk eli
yhteensä 6 000 mk/kk

VA/PO/pm

15.9.1987

Osa-aikaeläke = 44 % x 6 000 mk/kk =
2 640 mk/kk

Osa-aikaeläke jaetaan osiin

TEL-osa $\frac{3\ 500}{6\ 000} \times 2\ 640\ \text{mk/kk} = 1\ 540\ \text{mk/kk}$

YEL-osa $\frac{2\ 500}{6\ 000} \times 2\ 640\ \text{mk/kk} = 1\ 100\ \text{mk/kk}$

- b) Osa-aikaeläke muuttuu samansuuruiseksi vanhuuseläkkeeksi 65 vuoden iässä, koska työntekijän TEL-osa-aikatyö jatkuu.

Ennen osa-aikatyöhön siirtymistä työntekijälle on karttunut eläkettä TEL:stä 2 900 mk/kk ja YEL:stä 1 200 mk/kk. YEL:n osa-aikatyöstä on 65 vuoden ikään mennessä karttunut eläkettä 180 mk/kk. Kuinka suuria ovat TEL- ja YEL-osat 65 vuoden iässä ja miten eläke kustannetaan?

65 vuoden ikään mennessä on karttunut eläkettä
(2 900 + 1 200 + 180) mk/kk = 4 280 mk/kk.

Eläketurvakeskuksen rekisteriotteella TEL-työsuhteiden rahastoidut osat ovat yhteensä 830 mk/kk.

Osa-aikaeläkkeen suuruinen vanhuuseläke on
2 640 mk/kk (vrt. a).

Samansuuruinen vanhuuseläke jaetaan osiin

TEL-osa $\frac{2\ 900}{4\ 280} \times 2\ 640\ \text{mk/kk} = 1\ 788,79\ \text{mk/kk}$

YEL-osa $\frac{1\ 380}{4\ 280} \times 2\ 640\ \text{mk/kk} = 851,21\ \text{mk/kk}$

VA/PO/pm

15.9.1987

TEL-eläkkeen rahastoitu osa, 830 mk/kk, selvitetään suureen E^e avulla.

Hyvitettäviin eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on 1 788,79 mk/kk - 830 mk/kk
= 958,79 mk/kk.

Eläkkeen YEL-osa on YEL-eläkelaitosten yhteisesti kustannettavaa.

- c) Työntekijä päättää TEL- ja YEL-työskentelyn 66 vuoden iässä ja hakee vanhuuseläkettä. TEL:n osa-aikatyöstä on karttunut eläkettä 330 mk/kk. Yhteensovitus ei vaikuta eläkkeeseen.

Kuinka suuria ovat TEL- ja YEL-osat 66 vuoden iässä ja mitkä ovat eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osuudet?

65 vuoden ikään mennessä on karttunut eläkettä yhteensä
 $(2\ 900 + 1\ 200 + 180 + 330)$ mk/kk = 4 610 mk/kk

Edellä mainitusta eläkkeestä vähennetään maksussa oleva osa-aikaeläkkeen suuruinen vanhuuseläke 65 vuoden iän tasoisena (vrt. b.) Erotukseen lasketaan lykkäyskorotus. Lykkäyskorotus lasketaan erikseen TEL- ja YEL-osaan.

TEL:n erotus on
 $(3\ 230 - 1\ 788,79)$ mk/kk = 1 441,21 mk/kk
YEL:n erotus on
 $(1\ 380 - 851,21)$ mk/kk = 528,79 mk/kk

VA/PO/pm

15.9.1987

Lykkäysaika on 12 kuukautta eli 12 %

TEL:n erotus lykättynä

$1,12 \times 1\,441,21 \text{ mk/kk} = 1\,614,16 \text{ mk/kk}$

YEL:n erotus lykättynä

$1,12 \times 528,79 \text{ mk/kk} = 592,24 \text{ mk/kk}$

Vanhuuseläkkeen lykätyt osat korotetaan TEL-indeksillä vastaamaan lopullisen vanhuuseläkkeen alkamisen tasoa ja liitetään maksussa olevaan eläkkeeseen. Tässä esimerkissä kaikki eläkkeet ovat samassa indeksitasossa.

Lopullisen vanhuuseläkkeen

TEL-osa on

$(1\,788,79 + 1\,614,16) \text{ mk/kk} = 3\,402,95 \text{ mk/kk}$

YEL-osa on

$(851,21 + 592,24) \text{ mk/kk} = 1\,443,45 \text{ mk/kk}.$

TEL-eläkkeen rahastoitua osa on edelleen 830 mk/kk ja se selvitetään suureen E^e avulla.

Hyvitettäviin eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on $3\,402,95 \text{ mk/kk} - 830 \text{ mk/kk} = 2\,572,95 \text{ mk/kk}.$

Eläkkeen YEL-osa kuuluu hyvitettäviin eläkkeisiin E^y .

Pohjoismaiden sosiaaliturvasopimus

Esimerkki 18. Työntekijälle (synt. 7.10.1947) on myönnetty työkyvyttömyyseläke 1.2.1986 sattuneen eläketapahtuman perusteella. Eläkkeen perusteena on huomioitu tuleva aika sekä Suomesta että Ruotsista. Tulevan ajan eläke mak-

VA/PO/pm

15.9.1987

setaan Suomesta, koska se on suurempi. Eläke perustuu TEL-työsuhteeseen ja maksetaan 1.2.1987 alkaen, jolloin eläkkeen määrä on 3 000,00 mk/kk. Ruotsista maksettavassa eläkkeessä tapahtuu muutos 1.4.1987 alkaen, jonka jälkeen Ruotsista maksettava eläke on suurempi. Suomesta maksetaan 1.4.1987 alkaen TEL-vapaakirjaeläkettä 2 250,00 mk/kk. Mikä on eläkkeen rahastoitu osa 1.2.1987 ja 1.4.1987 alkaen?

Eläkkeen rahastoitu osa 1.2.1987 on eläkkeen määrä muunnettuna TEL-indeksillä vastaamaan eläketapahtuman tasoa.

$$\frac{1\ 165}{1\ 225} \times 3\ 000,00 \text{ mk/kk} = 2\ 853,06 \text{ mk/kk}$$

Eläkkeessä on 1.4.1987 rahastoitua osaa eläkkeen alkaessa olleeseen rahastoituun osaan saakka enintään kuitenkin maksettavan eläkkeen määrään asti. Eläke on siis kokonaan rahastoitua osaa 1.4.1987 alkaen. Tämä nousee TEL-indeksillä kunnes se saavuttaa alkuperäisen rahastoidun osan.

Esimerkki 19.

Työntekijälle (synt. 3.5.1959) on myönnetty työkyvyttömyyseläke 1.1.1986 sattuneen eläketapahtuman perusteella. Eläkkeen perusteena on huomioitu tuleva aika sekä Ruotsista että Suomesta. Suomesta maksetaan vapaakirjaeläke, koska Ruotsista maksettava eläke on suurempi. Eläke perustuu TEL-työsuhteeseen ja maksetaan 1.1.1987 alkaen, jolloin sen määrä on 1 500,00 mk/kk. Eläkkeessä tapahtuneen muutoksen johdosta on Suomesta maksettava eläke suurempi 1.5.1987 alkaen, josta lähtien Suomesta maksetaan tulevan ajan eläke 3 750,00 mk/kk. Mikä on eläkkeen rahastoitu osa 1.1.1987 ja 1.5.1987 alkaen?

VA/PO/pm

15.9.1987

Eläkkeen rahastoitu osa 1.1.1987 on eläkkeen määrä muunnettuna TEL-indeksillä vastaamaan eläketapahtuman tasoa.

$$\frac{1\ 165}{1\ 225} \times 1\ 500,00 \text{ mk/kk} = 1\ 426,53 \text{ mk/kk}$$

Tämä rahastoitu osa ei muutu 1.5.1987, vaikka eläkkeen taso muuttuu vapaakirjaeläkkeen tasosta täysitehoisen eläkkeen tasoiseksi.